

A TISZÁNINNENI
EV. REF. EGYHÁZKERÜLET

1905. SZEPT. HÓ 26., 27. NAPJAIN
SÁROSPATAKON TARTOTT ŐSZI
≡≡≡ KÖZGYŰLÉSÉNEK ≡≡≡

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE
RADÁCSI GYÖRGY

EGYH.-KER. PAPI FŐJEGYZŐ.

120. SZÁM.

SÁROSPATAK,
NYOMTATTA RADIL KÁROLY AZ EV. REF. FŐISKOLA BETŪIVEL.
1905.

A *tiszáninneri* ev. ref. egyházkerület 1905. évi *őszi* közgyűlését *Sárospatakon* szeptember hó 26—27. napjain tartotta meg *Kun Bertalan* püspök és *Meczner Béla* h. főgondnok elnöklete alatt.

Jelenvoltak mint hivatalosak és kiküldöttek :

Az abauji egyházmegyéből : Révész Kálmán esperes, Meczner Józset egyházmegyei gondnok, Antalfy László, Idrányi Barna papi, Naményi Gyula világi tanácsbírák, Cziáky Endre papi aljegyző.

Az alsó-borsodi egyházmegyéből : Nagy Ignác esperes, Halászy József, Szalóczy Pál papi, Bónis Bertalan világi tanácsbírák, Illyés János papi fő- és dr. Kérészy Barna világi aljegyző.

A felső-borsodi egyházmegyéből : Vadászy Pál esperes, Ragályi Béla egyházmegyei gondnok, Bodnár István, Dávid József papi, Szekrényessy Árpád, Zsóry Gusztáv világi tanácsbírák, Elek József papi aljegyző.

A gömöri egyházmegyéből : Nagy Pál esperes, Hubay Lajos papi, Bornemisza László, br. Ragályi Balassa Ferenc világi tanácsbírák, Bodor István tanügyi bizottsági elnök, Buzi Márton és Pósa Lajos papi aljegyzők.

A tornai egyházmegyéből : Ragályi Géza esperes, Ragályi Gyula egyházmegyei gondnok, Arday J. Dániel, Péter József papi, dr. Óváry Kálmán és Kádár Kálmán világi tanácsbírák.

Az ungi egyházmegyéből : Szabó Endre esperes, Komjáthy Béla egyházmegyei gondnok, Szabó József, Virágh József papi, Minay István, Szabó Lajos világi tanácsbírák, Homoky Antal papi főjegyző.

Az alsó-zempléni egyházmegyéből : Keresztury József esperes, Meczner Béla egyházmegyei gondnok, Páricsy József, Bálint Dezső papi, Meczner András, Buza János, Miklós Béla világi tanácsbírák, Hézsér Emil papi főjegyző.

A felső-zempléni egyházmegyéből : Hutka József esperes, Kozma Antal, Tudja Mihály papi, Dókus Ernő, Nemes Lajos világi tanácsbírák, Péter Mihály papi, Dókus László világi főjegyzők.

Mint egyházkerületi tanácsbírák : Radácsi György, Fejes István, Dr. Tüdös István, Debreceni Bertalan, Lévy József, Dókus Gyula.

A sárospataki főiskola köréből: Fejes István, Dókus Gyula alondnokok, dr. Meczner Sándor és dr. Rácz Lajos igazgatók.

A miskolci ev. ref. főgimnáziumból: Csik Dániel vallástanár.

A rimaszombati egyesült prot. főgimnáziumból: dr. Veres Samu.

Az egyházkerületi felsőbb leányiskolából: dr. Mitrovics Gyula, igazgató.

Mint egyházkerületi jegyzők: Radácsi György papi, Szalay László világi fő-, Czinke István, Vattay László papi, dr. Finkey József és dr. Finkey Ferenc világi aljegyzők.

A tanári kar és a főiskolai ifjúság köréből nagyszámú érdeklődő.

I.

KÖZGYŰLÉSI ÜGYEK.

1. Kun Bertalan püspök látható egyházunk földi sorsának kedvező fejlődéséhez s az egyház védelmében és építésében közremunkáló összes tényezőkre Istennek mindenre elégséges kegyelmeért és segedelmeért buzgón esedezvén, majd pedig a szép számban megjelent gyűléstagokat és egyéb érdeklődőket meleg szavakkal üdvözölvén,

a közgyűlést megnyitottnak jelenti ki.

2. Ugyancsak Kun Bertalan püspök őszinte sajnálattal tudatja, hogy elnöktársa, *br. Vay Béla*, szeretve tisztelt főgondnokunk — még mindig tartó gyöngélkedése miatt — ez alkalommal sem vehet részt egyházi közügyeink vezetésében; jelenti egyszersmind, hogy a hivatalkorra legidősebb egyházmegyei gondnokot, *Bernáth Elemért*, közgyűléseinknek a szükséghez képest több éven át hivatott és lelkes világi elnökét, egyre súlyosbodó s mindnyájunkat méltán aggasztó betegség akadályozza a gyűléseinken való megjelenésben; miért is a hivatali sorrend szerint következő *Meczner Béla* a.-zempléni egyházmegyei gondnokot, több ízben hűséges kisegítő társát, kéri fel a főgondnoki szék ideiglenes elfoglalására.

Közgyűlés ezúttal is a legteljesebb részvét érzetével veszi tudomásul *br. Vay Béla* főgondnok kényszerült elmaradását s fájdalmas megilletődéssel értesül *Bernáth Elemér* f.-zempléni egyházmegyei gondnok aggasztó betegségéről s emiatt történt elmaradásáról s midőn mindketőtjük egészségének, munkaképességének mielőbbi

helyreállításához Istennek megkülönböztető kegyelmét kéri; ugyanakkor Meczner Béla egyházmegyei gondnokot, mint helyettes főgondnokot és világi elnököt, tisztelettel üdvözlí.

3. Meczner Béla a főgondnoki széket elfoglalván, a közgyűlést biztosítja a felől, hogy megtisztelő tisztét az egyházi törvények szellemében fogja teljesíteni s a közgyűlést a tagok szeretetteljes üdvözlése mellett

a maga részéről is megnyitottnak nyilvánítja.

4. Tárgysorozat rendjén a hivatalos és választás útján kiküldött és bejelentett gyűléstagok névsora felolvastatván, (lásd elébb!)

a megjelenteket a közgyűlés a jelen ülés-szakra igazoltaknak mondja ki s br. Vay Elemér a.-borsodi egyházmegyei gondnok, Dobozy Pál, Csoma István abaúji, Bárczay László f.-borsodi, Tornallyai Zoltán gömöri küldöttek s Zombory Gedő, Kérészy Berna, Szentimrey Gyula, Miklós Ödön egyh.-ker. tanácsbírák igazolt elmaradását tudomásúl veszi.

5. A gyűléstagok névsorának egybeállításával kapcsolatban s ez évi tavaszi közgyűlésünk jkvének 5. pontjára való hivatkozással jelenti egyh.-ker. papi főjegyző, hogy *Lévay József* egyh.-ker. világi tanácsbíró a tavaszi közgyűlésünkre bejelentett lemondását az egyh.-ker. közgyűlésnek őt igaz szeretettel és tisztelettel marasztaló határozata alapján — püspökünkhöz intézett szép levelében visszavonta s készséggel áll továbbra is — Istenadta tehetségeivel — anyaszentegyházunk szolgálatába.

Közgyűlés e jelentést, még inkább pedig *Lévay József*nek élőszóval is kifejezett s általános lelkesedést gerjesztő vallástételét örvendező szívvel veszi tudomásúl s őt egyházkerületi tanácsbíróink sorában továbbra is kiváló nyereségnek tekintvén, közhasznú életére Istennek áldását kéri.

6. A főiskolai Igazgató-tanács f. évi szept. 12-én tartott üléséből jegyzőkönyvének 14. száma alatt felterjeszti a *tervezett főiskolai internátus előkészítése és szervezése* ügyében a gazdasági választmány és tanári kar előmunkálatai alapján hozott határozatait és az internátus jövőjére vonatkozó számítását és intézkedését. Felterjesztésében tudomásul vételre ajánlja

1. A gazdasági választmánynak azt az igazgató-tanácsilag már jóváhagyott eljárását, amely szerint kísérletképen az internátus céljaira, a jelentkező 7 ifjú (2 joghallgató, 5 gimn. tanuló) és a felügyelő-tanár részére a Zsindely-fele ház emeleti részében rendezett be a célnak teljesen megfelelő lakószobákat, a Vay-kastély berendezését pedig — jelentkezők hiányában — jobb időre halasztotta. Ugyancsak tudomásul vételre ajánlja

2. Azt a körülményt, amely szerint a bennlakók által fizetendő, lehetőleg mérsékelten megszabott és nagyobb létszámra szóló (fejenként 500 kor) évi ellátási díj a felügyeleti és ellátási költségeket előreláthatólag nem fogja fedezni s így az internátus egyelőre a főiskola anyagi áldozatába kerül, amit azonban az intézet jövődöbeli s méltán remélhető fejlődése igen kedvezően kiegyenlíthet. — Tudomásulvételt ajánlja.

3. Az internátusnak a köziskolai szék által készített s egész terjedelmében felterjesztett szervezeti és fegyelmi szabályzatát s azt az intézkedését, amellyel a szabályzatnak az akadémiai hallgatók felügyeletére vonatkozó kiegészítő részét a tanári kar által megkészíttetni s az igazgató-tanács 1906. évi februári gyűlésére felterjeszteni kívánja.

Az igazgató-tanács felterjesztésével kapcsolatban jelenti Radácsi György gazdasági vál. elnök, hogy a nagyobb méretekre tervezett internátusra és az azzal kapcsolatos tápintézeti étkezőhelyiségre nézve az előmunkálatok már megtörténtek s a tervezet és költségvetés is készen van s azok bemutatását csak bizonyos nézetkülönbségek s az ezek folytán szükségessé vált újabb és pótló számítások hátráltatják, de az igazgató-tanács februári üléseire ezek is elkészíthetők.

Közgyűlés az igazgató-tanácsnak a főiskolai internátusra vonatkozó felterjesztését, úgyszintén a gazd. vál. elnöknek e tárgyval kapcsolatos szóbeli jelentését megnyugvással veszi tudomásul

s az új csemete mennél szívesebb gondozását melegen ajánlja a tanári kar, gazdasági választmány, főiskolai igazgató-tanács és a főiskola iránt bensőleg érdeklődő nagyközönség szeretetébe; egyszersmind pedig — bővebb tájékoztatás szempontjából az internátus szervezeti és fegyelmi szabályzatát¹ jelen jegyzőkönyvbe — függelék gyanánt — kinyomatni rendeli.

7. Tavaszi egyh.-ker. közgyűlésünk 8. sz. jkvi határozatával a sárospataki főiskolai igazgató-tanács előterjesztésére a református tanárképzés ügyének előmozdítása végett a sárospataki főgimnáziumban egy gyakorló tanárjelölt részére egy ösztöndíjas állást szervezett s felhatalmazta a főiskolai igazgató-tanácsot, hogy az állást már a jelen iskolai évre betölthesse. Az igazgató-tanács erre nézve jelenti, hogy a pályázatot ez ösztöndíjas állásra, a mennyiségtan-fizikai szakcsoportból, kihirdette, azonban pályázó nem jelentkezett.

A jelentés sajnálattal vétetik tudomásúl s az igazgató-tanács felhatalmaztatik, hogy az állást a jövő iskolai év elejére töltsse be.

8. A f.-zempléni egyházmegye a tavaszi egyházkerületi közgyűlés 9 sz. jkvi határozatában foglalt felhívásnak eleget téve, jelenti, hogy a zempléni egyház tőketartozása 3152 korona. Kamattartozásának törlesztésére 1717 koronát fizetett ki, mellyel 1157 koronás tartozásának kamatai f. év július 10-ig, egy 2000 koronás tartozás kamatai pedig 1902. okt. 1-ig vannak kiegyenlítve. Jelenti továbbá, hogy a zempléni egyház könyöradományokból 1957 koronát vett be, melyből 1719 kor. 96 fillért egyházkerületi tartozása törlesztésére fizetett ki. Az egyházmegye továbbá utasította a zempléni egyház lelkészét, hogy a f. év végén az egyházkerulettől beszerzendő adatok alapján állapítsa meg egyházkerületi tartozását s azt 10 részre osztva, 10 év alatt kamataival együtt törlessze le s az évenkénti törlesztésről jelentést tegyen. Az egyházlátoga-

¹ Lásd a „Függelék“-ben.

tóság pedig felhívott, hogy e határozat végrehajtásáról személyesen győződjék meg.

A f.-zempléni egyházmegye jelentése tudomásul vétetik s felhívatik az egyházmegye, hogy a zempléni egyház, illetőleg az egyházlátogatóság e tárgyban teendő évi jelentését a tavaszi egyházkerületi közgyűlésünkre évente terjessze fel.

9. A f. évi tavaszi közgyűlés 14. számú határozatával az egyházi és iskolai épületek tűzkárbiztosítási ügyének előkészítésével megbízott küldöttség jelenti, hogy a pénzügyi választmány által felhívott biztosítótársulatok az 1906. évi július 1-től kezdődő 10 évi időszakra ajánlataikat benyújtották ugyan, — s ezen ajánlatokat a küldöttség beható tárgyalás alá is vette, — minthogy azonban ezen ajánlatok, a most fennálló biztosítási szerződéshez viszonyítva, tetemesen magasabb díjtételeket tartalmaznak, — és mert az ajánlatok a megállapított ajánlati feltételeknek meg nem felelnek, ez okból a küldöttség a benyújtott biztosítási ajánlatok közül egyiket sem ajánlja elfogadásra, — hanem javasolja, miszerint a biztosítási szerződés feltételei a pénzügyi választmány által összeállítván, ezen feltételek közlésével a biztosító-társulatok újabb ajánlat tételére hivassanak fel.

A küldöttség javaslatának elfogadása mellett közgyűlésünk kimondja, hogy az egyházkerülethez tartozó egyházi és iskolai épületeknek tűzkár elleni biztosítására vonatkozólag, több biztosító-társulat által benyújtott ajánlatok közül egyiket sem tartja elfogadhatónak; — hanem a biztosító-társulatoktól újabb ajánlatok bekívánását rendeli.

Ebből folyólag a pénzügyi választmányt arra utasítja, hogy ez alkalomra magát Dókus Ernő úrral kiegészítve, a jelenleg érvényben lévő biztosítási szerződés lényeges határozmányainak, valamint az egyházmegyék által óhajtott feltételeknek figyelembe vételével, állítsa össze az 1906. évi július 1-től számitandó 10

évre megkötendő szerződés tervezetét, — közölje azt több biztosító-társulattal, — s azokat hívja fel újabb biztosítási ajánlataiknak záros határidő alatt leendő benyújtására.

A beérkezendő ajánlatokat terjessze a pénzügyi választmány indokolt javaslatával együtt az egyházkerület zsinati képviselőiből összehívandó értekezlet elé, — amely értekezletet közgyűlésünk már most felhatalmazza arra, hogy a 10 évi időszakra megkötendő biztosítási szerződés kérdésében a kerület nevében végérvényesen határozzon, a szerződést az egyházkerület nevében végérvényesen jóváhagyhassa és megerősíthesse, — eljárásának eredményét a jövő évi tavaszi közgyűlés elé utólag bejelentvén.

Ezzel egyidejűleg már most kimondja a közgyűlés, hogy minden egyházközség köteles lesz jövőben, az általa tűzkár ellen biztosított épületek biztosítási összegét a kerülethez évenként bejelenteni.

10. Czinke István előadó ismerteti az istentiszteleti rendtartás tárgyában készített konventi javaslatra beérkezett egyházmegyei véleményeket:

Egyházmegyei vélemények

az istentiszteleti rendtartás tárgyában készített konventi javaslatról.

Abauj a konventi munkálatot nem tartja alkalmasnak, mert az csak az eddigi állapotokat állandósítaná. A Novák-féle javaslatot fogadja el, mint amely istentiszteletünket történeti és esztétikai alapon rendez. Ha ezt nem lehetne ez idő szerint életbe léptetni, akkor inkább a liturgia ügye vétessék le a napirendről és halasztassék el az 1915. évben összehívandó zsinatig.

Gömör ugyanezen a véleményen van.

Alsó-zempléni a konventi tervezet szintén nem elégíti ki s a liturgia rendezését ugyancsak a jövő zsinat feladatai közé kívánja soroztatni; főképen azért, mert e nagyfontosságú reform nincs kellőképpen előkészítve s mert a konvent amaz utasítását, hogy a

külföldi ref. egyházak liturgiája is tanulmányozás tárgyává teendő és azokból a magyar ref. egyház szellemével összhangzásban álló részletek beillesztendők, — a javaslatkészítők nem vették figyelembe.

Hanem azért a részletekre is megteszi észrevételeit.

Alsó-borsod szintén reformokat óhajtott volna, de minthogy szerinte a mostani idők nagyobb szabású újításokra nem alkalmasak s minthogy már azt is haladásnak kell tartanunk sokféle tagolt egyházi életünkben, ha a liturgia sokféleségébe egyöntetűséget hozunk: a konventi javaslatot *általánosságban* elfogadja.

Torna ugyanazt az álláspontot foglalja el, mint *Alsó-borsod*. A konventi munkálatot *általánosságban* szintén elfogadja.

Ung módosításokkal elfogadja.

Felső-borsod és *Felső-zemplén* teljes határozottsággal a konventi tervezet mellett foglal állást s előbbi azt mondja, hogy „az egységes liturgiáról készített konventi javaslat teljesen elfogadható mai istenítiszteletünk rendtartásánál, mivel az egységesítés által megerősítjük önnönmagunkat és a helyi különlegességektől egyszersmindenkorra megszabadulunk. A konventi tervezet istenítiszteletünk berendezésénél az újítást mellőzi s szerintünk ezt helyesen teszi, mert nagy kérdés, hogy a tapintatlan újítás nem hozna-e több bajt és veszedelmet anyaszentegyházunkra, mint hasznot?”

Felső-zemplén pedig elfogadja a konventi tervezetet azért, mert mint mai istenítiszteletünkben, úgy e tervezetben is kerestül van vive úgy a hármasság, mint a kettősség vagy párhuzamosság elve is és épen olyan keretben, mint amelyet az istenítisztelet megkíván, ha csak fárasztó nem akar lenni a lelkészre és gyülekezetre nézve. A konventi javaslat azt célozza, ami után óhajtoztunk, hogy az ismeretes istenítiszteleti elemek felhasználásával, de reformok nélkül, egységes, egyforma képe legyen istenítiszteletünknek az egész magyarországi ref. ker. egyházban.

Mivel az egyházmegyék túlnyomó többsége odanyilatkozott, hogy az istenítisztelet reformja sem az irodalomban, sem a közvéleményben nincs kellőképen előkészítve és megérelve, de azt a konvent ez idő szerint nem is célozta; ellenben az is nagy nyereségnek s e téren az első országos fontosságú és kihatású lépésnek tekintendő, ha a mai sokféleségbe némi egységet

hozunk be, ennél fogva a konventi tervezet — a javasolt módosításokkal — már most életbeléptetendő: egyházkerületi közgyűlésünk kijelenti, hogy a konvent által közrebocsátott „Istentiszteleti rendtartás“ tervezetét általánosságban elfogadja s a zsinathoz ilyen értelmű felterjesztést tesz; a részletes tárgyalásba s a szükséges módosítások megtételébe azonban nem bocsátkozik, hanem az egyházmegyék idevonatkozó munkálatait a konvent útján a zsinatra terjeszti fel.

11. Czinke István egyházkerületi tanügyi előadó beterjeszti a nem felekezetünkhöz tartozó középfokú iskolák ref. növendékeinek 1904—1905. évi vallásvizsgáiról szóló következő jelentését:

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Megnyugtató jelentést tehetek most is a nem felekezetünkhöz tartozó középfokú iskolákba járó ref. növendékek egy részének vallásos oktatásáról s a körültekintő forgolódo vallástanítók buzgóságáról és lelkiismeretességéről. Csak egy részéről, mondom, mert a szepességi középiskolákba járó nagyszámú ref. növendékekről nincs módunkban gondoskodni, sem vallásos nevelésök eredményéről tudomást szerezni. Kénytelen-kelletlen belenyugszunk, hogy némelyikök egész tanulói pályáján keresztül ref. szellemű hitoktatásban sohase részesüljön: de abba — ismétlem tavalyi tiszteletteljes föltérjesztésemet — nem szabad belenyugodnunk, hogy az algimnáziumot ilyen iskolákban végzett ref. ifjak egyházunk részéről meg se konfirmáltassanak. Nem felekezeti féltékenykedés ez, hanem a legegyszerűbb lelkigondozói kötelesség.

E tekintetben múlt évi őszi közgyűlésünk megtette a szükséges intézkedést, felkérvén főt. püspök úr útján a testvér ág. h. ev. tiszai egyházkerületet oly értelemben való intézkedésre, hogy a gimnáziumaikba járó ref. növendékektől, a IV-ik osztályon túl, illetékes lelkészöktől kiállított konfirmációi bizonyítványt követeljenek. Mi lett a fogamatja ennek a megkeresésnek: arról fölvilágosítást ad a tiszai ág. h. ev. kerület 1905. évi július hó 19—21. napjain Miskolcon tartott közgyűléséből kelt következő jegyzőkönyvi határozata:

K i v o n a t

a tiszai ág. hitv. ev. egyházkerület 1905. évi július hó 19—21. napjain Miskolcon megtartott közgyűlésének jegyzőkönyvéből.

71. (Gy.) Olvastatott Kun Bertalan ev. ref. püspöknek Miskolcon, 1905. évi február 11-ikén 148. sz. a. kelt megkeresése, mely a tiszáninneri ev. ref. egyházkerület 1904. évi szept. 25—27. napjain tartott közgyűlésének 21. számú határozatából folyólag oly intézkedés megtételét kívánja, hogy az egyházkerületünk főhatósága alatt álló gimnáziumokba járó ev. ref. növendékeket utasítsák az illető igazgatók arra, hogy magukat 12—14 évi életkorukban, a szünidő alatt, saját lelkészeik által konfirmáltassák meg, arról hiteles bizonyítványt mutassanak fel s ily konfirmációi bizonyítvány nélkül, a IV-ik gimnáziumi osztályon felül a református növendékeknek a vallástanból osztályzatot ne adjanak.

Mint hogy a kívánt intézkedés oly célra irányúl, melynek biztosítása nem annyira a gimnáziumoknak, mint inkább az illető lelkészeknek a feladata s melyet a tiszáninneri ev. ref. egyházkerület *saját főhatósági hatáskörében, a lelkészek kötelességét tevő cura pastorális gyakorlásának megfelelő irányítása és ellenőrzése által közvetlenül elérhet*: s mint hogy másrésről a kívánt intézkedés az *általános érvényű iskolai szabályokba ütköznék*: azért közgyűlésünk, bár részünkre a viszonosság kilátásba helyeztetett, ezen megkeresésnek nem tehet eleget.

Kelt mint fent.

Kiadta:

GYÜRKY KÁROLY,
főjegyző.

Ez átirat után javaslom, hogy egyházkerületünk a saját főhatósági hatáskörében tegyen ide vonatkozólag intézkedést, utasítván a lelkészeket az ilyen iskolába járó tanulók megfelelő lelki gondozására.

Másik sürgős intézkedést igénylő dolog a hitoktatók rendszeresítése, illetőleg a vallástanítással foglalkozó egyének díjazása. Miután tavaszi közgyűlésünk 11. sz. határozatában, az államsegélynek remélhető szaporulatát első sorban ide rendelte fordítani: talán már most felhívandók volnának az egyes gyülekezetek, — melyek-

ben nem felekezetünkhöz tartozó középiskolák vannak, — hogy ide vonatkozó igényeiket s kellően megokolt szükségletöket legközelebbi közgyűlésünk elé terjesszék be.

Részletes jelentésem az egyes tanintézetekről a következő:

1. A *bártfai* négy osztályú állami gimnáziumnak mindössze három növendéke volt, kiket Frenczel Bertalan oktatott kitűnő sikerrel.

Már missiói jelentéseimben hangsúlyoztam, hogy nincs értelmű három-négy növendék miatt Vajkócról Bártfára vallástanítót járatni akkor, mikor a szepességi gimnáziumokban százonfelüli növendéket rá merünk bízni az ág. h. ev. hitoktatókra. Rá kell tehát Bártfán is. Most már a vizsgai biztos, Révész Kálmán is ezt javasolja.

2. A *dobsinai* áll. polgári fiúiskola most már hat osztályú. Volt 21 ref. növendéke. A polgári leányiskolában volt 30. Nagyrészen vidéki szülők gyermekei. Vallástanító Szombathy László polg. isk. tanár. Az eredmény amott dicséretes, itt kitűnő. A fiúk hetenként 2 órán vallástanításban s kéthetenként egy órai énektanításban részesültek. Tankönyvül a fiúk Kovácsy S. Bibliai vallástanát és Hittanát és S. Szabó J. Egyháztörténetét használták, a lányok pedig Bibliai vallástanítót és Gergely-féle Egyháztörténetet. Az osztályok párosával csoportokba vannak összevonva váltakozó tanítási anyaggal, mely megfelel az egyházkerületi tantervnek. Az énektanításra kiváló gond fordított. A növendékek három alkalommal hitvallásunk szerinti istenitisztelekben is részt vettek s nyolc növendék hat héten keresztül, a hitoktató által kiváló eredménnyel a konfirmációra is előkészítettet, mit Réz László rozsnói lelkész végzett. Ő volt a vallásvizsgai biztos is.

3. Az *eperjesi* állami tanítónőképző-intézetben Frenczel Bertalan tanított — mint Révész K. vizsgai biztos írja — példás buzgósággal és kitűnő eredménnyel. A növendékek számát nem említi, sem a tanított könyvek címét.

4. *Egerből* nincs jelentés.

5. A *homonnai* polgári fiú- s leányiskolában, felső kereskedelmi s ipari szakiskolában elnöklő biztos Péter Mihály gálszécsi lelkész volt. A vizsga színvonala a lehető legmagasabb, ami Janka Károly lelkész fáradhatatlanságának és lelkes ügybuzgóságának köszönhető. A növendékek száma az összes intézetekben 36, (ebből 19 ág. h. ev.) A tankönyvek az egyházkerület által kijelöltek. A diplomát pontosan látogatták.

6. A *kassai* összes középfokú iskolákban, u. m. a r. kath.

főgimnáziumban, az áll. főreáliskolában, az állami felsőbb leányiskolában, az áll. felső kereskedelmi iskolában s az áll. polgári fiúiskolában Antalfy László segédlelkész teljesítette a hitoktatást a legnagyobb elismerésreméltó kitűnő eredménnyel. Elnöklő biztos Révész Kálmán volt. A létszámról és a tananyagról nincs ki-mutatás.

7. A *miskolci* egyháznak, Nagy Ignác vizsgai biztos jelentése szerint 748 nem felekezetünkhöz tartozó iskolába járó növendék vallásos oktatásáról kell gondoskodnia. Miután azonban ezek közt elemi iskolások is vannak, mi azokat mellőzzük s csak a közép-fokú tanintézetekbe járók számát és vizsgájának eredményét tüntetjük fel tisztünk szerint, mert a többinek ellenőrzése az egyház-megye joga és feladata.

a) A polgári fiú- és leányiskolának volt együttesen 117 növendéke. Vallásoktatásban részesítette Cseh Pál segédlelkész heti 2—2 órán. A tankönyvek a fiúiskolában az egyházkerület által ajánlottak, a leányok azonban a Bocsor-féle Egyháztörténetet használták. Hittant a leányiskolában ez évben nem tanítottak. A növendékek sok énekszöveget és dallamot tanultak. A templomot az egész éven át látogatták.

b) A felső kereskedelmi iskolában volt 41 növendék. Heti óraszám: egy. Tankönyv mindhárom osztályban a Bocsor-féle Egyháztörténet. Ezenkívül bibliát is olvastak. Hitoktató: Tóth Kálmán segédlelkész.

Az eredmény mindenütt megnyugtató.

8. A *rimaszombati* áll. polgári leányiskolába járt 36 ref. növendék, akiknek a vallást újévig Kájel Endre s.-lelkész, újév után Simon József s.-lelkész tanította kitűnő eredménnyel. Heti egy órán külön énektanításban részesültek. Az istenitiszteletet, a téli hónapok kivételével, a tanítónők felügyelete alatt látogatták. Az egyházkerület által kijelölt kézikönyveket használták. Vizsgai biztos Czinke István volt.

9. A *rozsnyói* ág. h. ev. gimnáziumba járt 42 ref. növendék, a r. katolikusba 8, együtt = 50. Az ág. h. ev. polgári leányiskolának 13 ref. növendéke volt. Mindenütt az egyházkerület által kiszabott könyveket használták. Tanította őket Réz László lelkész, kinek buzgóságáról és hivatottságáról Osváth Bertalan vizsgai biztos a legmelegebb elismerés hangján emlékezik meg. A tanítási eredmény kitűnő, jóllehet a polgári iskola ragály miatt hosszabb időre zárva volt. Úgy a gimnáziumi, mint a leányiskolai növendékek

minden vasárnap teljes számmal jelentek meg a templomi istenitiszteleten.

10. A *sátoraljaujhelyi* r. kath. főgimnázium 65 ref. növendékének vallásvizsgája június 10-én, a polgári leányiskola 35 ref. növendéke június 17-én tartatott meg. Hogy minő eredménnyel, arról nem szól a jelentés. Tanultak heti 2—2 órán, két-két osztály összefoglalásával. Vallástanító volt Hubay Bertalan segédlelkész, aki a gimnáziumban a megfelelő tankönyveket használta, a polgári iskolában azonban — ép úgy, mint elődje — nem vette figyelembe az egyházkerület által kijelölt könyveket és sorrendet s az I-ső, II-ik osztályban Jancsó konfirmációi kátéját, a III-ikban Gergely Egyháztörténetét, a IV-ikben Kovácsy Bibliai vallástanát tanította, holott a kerületi utasítás ezt az első osztályba rendeli, a IV-ikbe pedig a reformáció utáni egyháztörténetet.

Vizsgai biztos Fejes István volt, aki jelentésében hangsúlyozza, hogy miután a s.-a.-ujhelyi egyház az elemi iskolai vallástanításról rendes tanító tartásával gondoskodott (ez a tanító tanít helyben 218 növendéket, Széphalmon 8 növendéket és 80 ipariskolai tanulót), eképen nincs abban a helyzetben, hogy a gimnáziumi és polgári iskolai vallástanításról is még húzamosabb ideig gondoskodhassék. Ma még ezt is csak úgy teheti, hogy a lelkész bocsátja a maga segédjét rendelkezésre. Így tulajdonképen a lelkész hoz állandó áldozatot a maga nagyobb megterhelésével, azért, hogy a vallásoktatás rendben legyen.

11. A *sárospataki* áll. tanítóképezdében tanult 83 ref. növendék Harsányi István gimn. vallástanár vezetése alatt és lelkes buzgólkodása mellett. Az I. osztály tanulta Gergely és Kovácsy Egyháztörténetét s részleteket olvastak az újszövetségből. A II. osztály Sólyom L. Symbolikáját s részleteket olvastak az ó- és újtestamentumból. A III. osztály Kiss Áron Módszertanát, készítettek írásbeli dolgozatokat s hospitáltak a gyakorló iskolában. A IV-ik osztály tanulta a ref. egyház alkotmányi szervezetét és szertartástanát Csiky Lajostól. Ezenkívül tanult mindegyik osztály jézusi, apostoli, prófétai mondásokat és énekeket. Vasárnaponkint a hitoktató vezetése mellett templomba mentek.

12. *Ungváron* a lelkész és s.-lelkész tanítottak 100 prot. növendéket heti 32 órán, amelyből mindkettőjükre 16—16 óra esett. A gimnázium és reáliskola egyes osztályaiban a sárospataki könyveket használták. A polgári leányiskolában pedig az I., II-ik osztályban Gergely-féle Egyháztörténetet, III-ik osztályban Hittant Barla

Jenőtől, a IV-ik osztályban Kovács—Gergely Ker. Erkölcsstanát. Ugyanezt használták a tanítóképző-intézetben is. A sorrendet tehát itt is megfordították. A tanítás eredménye meglepő. „Csodálatosan tudja az ungvári lelkész úr megkedveltetni a vallástani anyagot”, mondja a vizsgái biztos, Szabó Endre ungi esperes. S tények igazolják, hogy növendékei nemcsak ismerik a ker. vallás igazságait, de azok szerint élnek is. A mi csakugyan idealisan szép eredmény. Nemes és nagy munkája azonban nincs a lelkésznek semmi anyagi kárpótlással jutalmazva, sőt ellenkezőleg, ráfizet, mert kénytelen káplánt tartani, amiből reá 4—500 korona évi teher hárul. Nagyon méltányos tehát, hogy a felemelt államsegélyből megfelelő díjazásban részesüljön. Az pedig égetően szükséges, hogy Ungváron még egy második segédlelkészi állás szerveztessék. Mert ott az óraszám oly rengeteg (40), hogy annak a külön rendszeresített hitoktató sem tehetne eleget, míg a rendes lelkész két segédlelkésszel a vallástani igényeket teljesen kielégítené.

Végül beterjesztem a nem hozzánk tartozó képezdékben végzett tanítónők vallás- és énektani képesítő vizsgálatáról Eperjesen 1905. június 28-ikán felvett bizottsági jegyzőkönyvet, mely szerint a nevezett napon vizsgálatot tett 8 tanítónő vallástanból, egyházi énekből és a vallástanítás módszertanából a legszebb eredménnyel s így részökre a bizottság által az igazolvány kiadatott.

A vizsgázottak névszerint a következők: 1. Benedek Jolán jeles, 2. Bodrogi Ilona kitűnő, 3. Debreczy Ilona kitűnő, 4. Kovács Emma kitűnő, 5. Márkos Julia kitűnő, 6. Mikó Etelka kitűnő, 7. Osváth Erzsébet kitűnő, 8. Parthy Matild kitűnő.

E jelentést a közgyűlés örvendetes tudomásul veszi s előadó javaslatait elfogadván,

1. Utasítja a lelkészeket, hogy lelkigondozói tisztökből kifolyólag kísérik figyelemmel: nincsen-e gyülekezetökben olyan nem felekezetünkhöz tartozó középiskolába járó tanuló, aki református vallásoktatásban és konfirmálásban, — saját hitvallású lelkész és vallástanár nem léte miatt, — az igénybe vett tanintézetben nem részesülhetett? S ha van ilyen, azt az aratási nagy szünetidő alatt, a 12—14. évi életkorban, kellő konfirmációi oktatásban és ünnepélyes konfirmálásban részesítsék.

2. Frenczel Bertalant a bártfai algimnáziumban eddig teljesített vallástanítás kötelessége alól, — a növendékek csekély számára való tekintetből, — felmenti s azt, mint azelőtt is, az 1905–6. iskolai évtől kezdve, az ág. h. ev. hitoktatóra bízza. Ilyen értelemben a kerület elnöksége a bártfai gimnázium igazgatóságát megkeresi.

3. A vallástanítókat figyelmezteti, hogy a polgári iskolákban a konvent és az egyházkerület által megszabott tananyagot és beosztást alkalmazzák, vagyis Bibliaismertetést, Hit- és erkölcstant s Egyháztörténetet tanítsanak az itt kijelölt sorrendben, ne pedig megfordítva. (Lásd Konv. jzökv. 1903. évi 44. p. és egyházker. jzökv. 1903. évi őszi gyűlés 13. p.).

4. Felhívja mindazon gyülekezeteknek, ahol állami vagy más felekezeti középiskolák vannak s ahol a vallástanításról való gondoskodás nem gyülekezeti, hanem egyetemes ref. érdek, — úgy helyi, mint egyházmegyei előljáróságát, hogy a hitoktatás teljesítésének legcélszerűbb módjára: lelkészre, segédlelkészre vagy önálló hitoktatóra való ruházására, valamint a díjazás vagy egyházkerületi segedelem mennyiségére nézve, a püspöki hivatalhoz nyújtsanak be minél előbb tervezetet.

E tervezetek elbírálására, a hitoktatói állások szervezésére, a méltányos díjazások s az egyházak segélyezési sorrendjének s a segély összegének megállapítására, Fejes István elnöklete alatt, kiküldetnek Révész Kálmán, Komjáthy Gábor és Czinke István előadó, akiknek munkálata legközelebbi tavaszi közgyűlésünk elé terjesztendő.

12. Az abauji és felső-borsodi egyházmegyék felírnak a folyó évi június 14–16-án tartott konvent azon határozata ellen, mely kimondja, „miként javasolni fogja a zsinatnak, hogy miután egyetemes konventünknek húsz évi szorgalmas

és buzgó munkálkodás dacára sem volt lehetséges kellő eredményre jutnia s miután új énekeskönyv létesítése nem is tekinthető sürgős szükségnek, *az új énekeskönyv készítésének egész ügyét véglegesen vegye le napirendről*“ s kéri az egyházkerületet, hogy emelje fel tiltakozó szavát a konventnek e megdöbbentő határozata ellen s kövessen el mindent arra nézve, hogy a próbaénekeskönyv, mint műbeccsel bíró alkotás, a közhasználatnak átadassék.

Tiszáninneri egyházkerületünk nem nyugszik, nem nyugodhatik bele az annyi gonddal, fáradsággal és reménységgel készült új Énekeskönyv eltemetésébe, hanem megállva múlt évi ítélete és felterjesztése mellett (amely szerint „a próba-énekeskönyvet — fogatkozásai mellett is — értékes műnek s a jelenleg használatban levőnél határozottan magasabb irodalmi színvonalon állónak tartja, nemcsak, hanem oly gazdag tartalmúnak, hogy ha a kifogásolt énekek belőle mind kihagyatnának is, a megmaradó rész még akkor is sikeresen és kielégítően szolgálná gyülekezeti éneklésünk és közistenítésletünk legfontosabb érdekeit“): a zsinathoz fordul, ahová ez ügyet a konvent is utalta és hivatkozva az új énekeskönyvet már régóta váró és sürgető gyülekezetek közvéleményére; hivatkozva arra, hogy végzetes hiba volna az egysegies, mind az öt kerülettel közös Énekeskönyv ügyét véglegesen elejteni épen most, mikor az egységes liturgia megalkotásán fáradozunk; hivatkozva arra, hogy az Énekeskönyvet iskoláinkban is használjuk — és pedig nemcsak a népiskolákban, hanem a középiskolákban is, részint mint önálló művet, részint mint a vallásos nevelés hatalmas segítőeszközét — s a mai fejlettebb költői nyelv és forma s különösen a föllendült gyermek-költészet, a tanítványok formaérzékét is odafejlesztette, hogy a jelenlegi Énekeskönyvnek nagyon sok darabja rájuk nézve élvezhetetlenné, hatástalanná s így

értéktelenné vált; hivatkozva végül arra, hogy az Énekeskönyv módosítását, egyik-másik kifejezésnek és versszaknak jól-rosszúl sikerült javítását a kiadók, saját felelősségükre, már is megkezdették, amennyiben úgy a debreceni, mint a Hornyánszky-féle kiadásban egymással ellenkező változtatások, törlések és betoldások fordulnak elő: egyházkerületünk kívánja, sürgeti az Énekeskönyv ügyének, sorsának újból való napirendre tűzését, az indokolt javítások és pótlások megtételét s mielőbbi forgalomba hozatalát.

13. Egyházkerületünk tavaszi közgyűlésének 26/5. számú jegyzőkönyvében, az 1904. évi 49/5. számú konventi határozat alapján, felhívta az abauji egyházmegyét, hogy az *eperjes-sárosi missiónak* miként leendő szervezéséről és arról, hogy ott az új-gerezsdi egyezésnek melyik szakasza lenne alkalmazható, Frenzel Bertalan abauj-vajkóci lelkész s fungáló missionárius meghallgatásával, őszi gyűlésünkre kimerítő véleményes javaslatot adjon be.

Az abauji egyházmegye e felhívásnak eleget tett s Frenzel Bertalan beadott véleményes jelentését elfogadta s azt — mint a maga javaslatát — egész terjedelmében egyházkerületünkhöz felterjesztette, melyben az foglaltatik, hogy az évek óta égetővé vált kérdés helyesen úgy oldható meg, hogy a szétszórtan élő hívek lelki gondozása és a különböző felsőbb tanintézetekben tanuló ev. ref. vallású növendékek vallásos oktatása céljából, *Eperjesen egy önálló lelkészi állomás szervezendő*. Ez kívánatos, sőt elkerülhetlenül szükséges is. Oda lenne beosztandó az egész Sáros és Szepes megye, melyeknek református hívei, ez idő szerint mintegy 800-an, Eperjes központból, az alkalmas vasúti összeköttetésnél fogva, elég könnyen és jól gondozhatók volnának.

Ami a kivitelt, vagyis az *anyagi megszervezést* illeti, itt két irányú kiadásról lehet szó, t. i. egyszersmindenkori és évenként ismétlődő kiadásokról, melyeknek mindegyike nagyrészen az egytetemes egyházra, vagy kerületünkre háramlanék.

Az egyszersmindenkori kiadást a lelkészlak és templom építése, az évenkénti kiadást a lelkész fizetése igényelné. Ezek

eddig elviselhetlen terhet képeztek. De most már megkönnyíti azt egyrészt az 1898. évi XIV. t.-c., amely a lelkészi fizetés kiegészítését lehetővé teszi, másrészt pedig az a kedvező körülmény, amely az eperjesi egyház körében felmerült. Eperjesen ugyanis eddig az egyháznak semminemű ingatlana nem volt. Most azonban az isteni áldó gondviselés jósága segítségével jött az egyháznak azáltal, hogy egy egyszerű, de egyházát igazán szerető iparos lelkét feléje irányította, akinek családja nem lévén, végrendeletileg örökösévé az ev. ref. egyházat tette. A hagyaték, egy a belvárosban lévő beltelek házzal, melynek értéke 10—12 ezer korona. Az illető nemes gondolkozású iparos neve: Makó Márton, aki a folyó év május havában halt meg. Ha ezt a hagyatékot az egyház kezébe kaphatja, ezáltal a templom, illetve imaház és lelkészlak építésénél a legnagyobb akadály legyőzetik. Azon a beltelken ugyanis, a kellő átalakítással, egy imaház és egy lelkészlakás célszerűen berendezhető. S erre az átalakításra meg van a fedezet abban a körülbelől 15 ezer koronányi összegben, amely az egyetemes konvent által az eperjes-sárosi missiókör céljaira évenként adni szokott 1000 koronából megtakarítva, az egyházkerület kezelése alatt van. Ha ez az összeg, ami különben is rendeltetése, az átalakításra fordítatik, ezzel megoldható az imaház és lelkészlak építésének a kérdése is, anélkül, hogy az egyetemes egyháznak egyelőre több áldozatot kellene hoznia.

Ami az évenkénti, a lelkész fizetésére szolgáló kiadásokat illeti, arra nézve — a beadott vélemény szerint — a gyülekezettől, amely többnyire szegény, a mindennapi megélhetés bajaival küzdő kishivatalnokokból és alkalmazottakból áll, évi 200 koronánál többet emberileg számítani nem lehet. A lelkészi fizetés többi része az államsegélyből s az egyházkerület és az egyetemes konvent segélyéből volna előállítandó.

Egyházkerületünk az abauji egyházmegyének az eperjesi önálló lelkészi állás szervezésére vonatkozó javaslatát helyeslőleg tudomásul veszi s kimondja, hogy:

1. Egyházkerületünk valláserkölcsi, kulturális és magyar nemzeti szempontból, a maga részéről is elkerülhetlenül szükségesnek tartja

azt, hogy a Sáros és Szepes megyékben élő, mintegy 800 ev. ref. vallású hívő lelki gondozása és vallásos oktatása végett, Eperjesen önálló ev. ref. lelkészség állíttassék fel, ennél fogva az eperjesi önálló lelkészség felállítását határozatilag kimondja s egyszersmind utasítja az abauji egyházmegye esperesét, hogy az önálló kongruás lelkészségnek szervezésére a szükséges intézkedéseket haladéktalanul tegye meg.

2. Egyházkerületünk az eperjesi lelkész fizetéséhez, az egyház hívei részéről kilátásba helyezett 200 koronán felül — amennyiben ott a lelkész vallástanítást is köteles lesz teljesíteni — a maga részéről évenként 300 koronával járul mindaddig, míg az egyház annyira meg nem erősödik, hogy azt a maga erejéből ki nem szolgáltathatja és ennek az összegnek a papi díjlevélbe való felvételét engedélyezi.

14. Egyházkerületünk az eperjesi önálló lelkészség ügyében beadott véleményes javaslatra, a fentebbieken kívül még a következő határozatokat hozza:

1-ször: *Mako Márton* volt eperjesi lakos, nemes szívű, buzgó egyháztag emlékezetére, aki kegyeletes hagyományával lehetővé tette, hogy Eperjesen evangyéliomi reformált egyházunk végleg megalakíttassék, s ott önálló lelkészség szerveztessék, — jegyzőkönyvében, mint a nemes áldozatkészség és hithűség példaképét, hála-lásan örökíti meg s nyugvó poraira a kegyelem istenétől áldást kíván.

2-szor: Megbízza Révész Kálmán abauji esperest, hogy a Makó Márton hagyatékának átvétele után, a templom építésére és a lelkész-lak átalakítására nézve készíttessen tervezeteket és azokat, az építés megkezdése előtt, püspökünknek mutassa be.

3-szor: Megbízza Pataky Sándor egyházkerületi pénztárnokot, hogy az eperjesi templom

építésére összegyűjtött s egyházkerületünk pénztárában kezelt pénzből az építkezésre szükséges összeget Révész Kálmán abauji esperes nyugtájára időről-időre szolgáltatassa ki. — Az abauji esperes pedig a felvett összegről annak idején az egyházkerület előtt számoljon el.

4-szer: Megbízza Frenczel Bertalan abaujvajakóci lelkészt, mint még most Eperjesen fungáló missionáriust, hogy az eperjesi egyházi előjárósággal együtt készítse el a díjlevéltervezetet, állíttassa ki és szerezzze be mindazokat a hatósági okmányokat, bizonylatokat, a távolságról, lélekszámról és más egyebekről szóló mellőzhetlen kimutatásokat, amelyek az állami kiegészítés megnyeréséhez szükségesek és azokat az esperes és a püspök útján alkalmas időben terjessze fel a miniszteriumhoz.

A véleményes javaslat többi pontjaira az egyh.-ker. közgyűlés a kongruás lelkészség szervezése után fog határozni.

15. Az abauji egyházmegyének, tavaszi közgyűlésünk 26/5. számú jegyzőkönyvi határozata folytán beadott véleményes jelentésében, az új-gerezdi egyezsége vonatkozólag, az a javaslat foglaltatik, hogy az eperjes-sárosi missiói körre nézve az új-gerezdi egyezésnek I-ső szakasza fogadtassék el, az, amely az önálló gyülekezetekről szól. — Úgy azonban, hogy mivel eszerint a szakasz szerint a lelkészek az ő lelkészi ténykedésokről (keresztelés, esketés, temetés) kötelesek a másik egyház lelkészi hivatalát anyakönyvi bejegyzés céljából értesíteni: hasson oda egyházkerületünk, hogy a Sáros és Szepes megyékben lévő ág. hitv. ev. lelkészek, ha ev. ref. egyháztagnál végeznek lelkészi funkciókat (keresztelés, esketés, temetés), köteleztessenek az anyakönyvi adatokat az eperjesi ev. ref. missiói lelkésszel közölni. — S ezen határozat végrehajtására az ág. hitv. ev. püspök úr kéressék fel.

Az abauji egyházmegye véleménye alapján kimondja egyházkerületünk, hogy az eperjes-sárosi missiói körre az új-gerezdi egyezésnek

az első szakasza alkalmazandó, az, amely az önálló gyülekezetekről szól, — s felkéri a tiszai ág. hitv. ev. egyházkerület püspöki hivatalát, hogy szíveskedjék intézkedni az iránt, hogy ha Sáros és Szepes megyékben ág. hitv. ev. lelkészek ev. ref. egyháztagnál végeznek lelkészi funkciókat (keresztelés, esketés, temetés), az azokról szóló anyakönyvi adatokat az eperjesi ev. ref. missiói lelkésszel közölni köteleztesenek.

16. A m. kir. vallás- és közoktatási miniszter 84346 905. számú rendeletével tudatja, hogy az egyházkerületi miskolci ev. ref. felsőbb leányiskola 5-ik osztályának a nyilvánossági jogot megadta.

Tudomásúl vétetik.

17. A m. kir. vallás- és közoktatási miniszternek a tüdőgümőkör elleni védekezés tárgyában, a népiskolákra vonatkozó 56000/905. számú rendelete

elnökileg már közhírré tétetvén, tudomásúl vétetik.

18. A magyar királyi vallás- és közoktatási miniszternek 1841/905. eln. számú, a népiskolai könyvekre vonatkozó rendelete

tudomásúl vétetik.

19. A m. kir. földmívelésügyi miniszternek 26572 I. B—2. szám alatt kelt azon értesítése, hogy a kistárkányi ev. ref. egyháznak épülettát kedvezményes áron adományozott

köszönettel tudomásúl vétetik.

20. A m. kir. vallás- és közoktatási miniszter azon értesítése, hogy a rimaszombati főgimnázium részére adott 32000 kor. fenntartási államsegélyre vonatkozó számadást elfogadta,

tudomásúl vétetik.

21. A m. kir. vallás- és közoktatási miniszternek az alkoholismus elleni védekezésre vonatkozó 3500 eln., 3501/eln., 3502/eln. szám alatt kelt leíratai

tudomásúl vétetnek.

22. A m. kir. vallás- és közoktatási miniszternek a védkötelesek helyes összeírására vonatkozó 56662. szám alatt kelt rendelete

tudomásúl vétetik s egyszersmind felhívatnak az anyakönyvvezető lelkészek, hogy a védkötelesek összeírása körül a fennálló szabályokhoz szigorúan alkalmazkodjanak s azokra szoros figyelemmel legyenek.

23. A m. kir. vallás- és közoktatási miniszternek 72000. számú s a magyar nyelvnek a nem magyar tannyelvű népiskolákban leendő tanítására vonatkozó rendelete

tudomásúl vétetik.

24. A m. kir. vallás- és közoktatási miniszternek, a magyar nyelvnek a tanítóképzőiskolákban leendő tanítására vonatkozó 72001. számú rendelete

tudomásúl vétetik.

25. A m. kir. vallás- és közoktatási miniszter 57196. számú értesítése dr. Csánki Dezsőnek a sárospataki főgimnáziumhoz érettségi kormányképviselővé történt kinevezéséről

tudomásúl vétetik.

26. A m. kir. vallás- és közoktatási miniszter 28471. számú azon értesítése, hogy az 1905. évi I. félévi congruaszámadást jóváhagyta

tudomásúl vétetik.

27. A m. kir. vallás- és közoktatási miniszternek az 1905. évi II. félévi congrua kiutalására vonatkozó értesítése

tudomásúl vétetik.

28. A m. kir. vallás- és közoktatási miniszternek azon értesítése, hogy ő cs. és kir. apostoli felsége a bodzás-újlaki ev. ref. egyház részére 400 kor. segélyt adományozott,

örvendetes tudomásúl vétetik.

29. A püspöki hivatal beterjeszti a tiszáninneri egyház-kerületben szolgáló *lelkészek, lelkész-tanárok és segédlelkészek minősítési sorozatát* a következőkben:

I-ső osztályú egyházba pályázhatnak:

Abaházy József r. l.	Benke István r. l.
Almássy Lajos r. l.	25 Beregszászy Ferenc r. l.
Ambrus János r. l.	Berzeviczy Endre r. l.
Andó Lajos r. l.	Beszterczey Béla r. l.
5 Apostol Bertalan r. l.	Béky János r. l.
Id. Antalffy László r. l.	Bíró Bertalan r. l.
Ifj. Antalffy László s. l.	30 Bíró János r. l.
Ardai Janka Dániel r. l.	Bodnár Béla r. l.
Bacskai Károly r. l.	Bódogh Tamás r. l.
10 Bacskai Sámuel r. l.	Bodnár Endre r. l.
Baksay Dániel r. l.	Bodnár István r. l.
Baksy István r. l.	35 Bodolay István r. l.
Bálint Dezső r. l.	Bodolay Miklós r. l.
Balog István r. l.	Bodon Barna r. l.
15 Bárdos István r. l.	Bogárdi Dániel r. l.
Barna Gyula r. l.	Bogdányi József r. l.
Bársony György r. l.	40 Bottka Bertalan r. l.
Bartha Gyula s. l.	Botos József r. l.
Bartha József r. l.	Boytár Sámuel r. l.
20 Bartha Mihály r. l.	Buda János r. l.*
Bartók János r. l.	Búzy Márton r. l.
Batta György r. l.	
Batta József r. l.	

* Hivataláról lemondott, de lelkési jellegét megtartotta.

- 45 Czecz András r. l.
 Cziáky Endre r. l.
 Czike Ferenc r. l.
 Czinke István r. l.
 Czinyéry Barna r. l.
- 50 Id. Csabay Pál r. l.
 Csapó János r. l.
 Csík Dániel főgimn. v. t.
 Csíky József r. l.
 Csíszár Béla r. l.
- 55 Csizmadia Jenő r. l.
 Csontó Károly r. l.
 Csontos Gábor r. l.
 Dakó Lajos r. l.
 Danyi József r. l.
- 60 Dávid József r. l.
 Demeter Bertalan r. l.
 Demjén István r. l.
 Doktor Gyula r. l.
 Dusza János r. l.
- 65 Elek József r. l.
 Erdélyi András r. l.
 Erdélyi János r. l.
 Erdélyi József r. l.
 Erőss Károly r. l.
- 70 Édes Ábrahám r. l.
 Farkas György r. l.
 Farkas József r. l.
 Farkas Lajos r. l.
 Farkas Miklós r. l.
- 75 Fazekas Ferenc r. l.
 Fejes István r. l.
 Fekete Gyula r. l.
 Fodor Bertalan r. l.
 Fodor Géza r. l.
- 80 Fodor György r. l.
 Fodor Gyula r. l.
 Frenczel Bertalan r. l.
 Fűrjész Jenő r. l.
 Fűrjész Tamás r. l.
- 85 Fűry Lajos r. l.
 Fűzy János r. l.
 Gál Ferenc r. l.
 Gecse Géza r. l.
 Gecse Lajos r. l.
- 90 Gecsei Péter r. l.
 Gere Lajos r. l.
 Gönczy Gábor r. l.
 Görgey János r. l.
 Gulyás Benő r. l.
- 95 Háger Miklós r. l.
 Halászy József r. l.
 Hallgató János r. l.
 Harsányi Bertalan r. l.
 Harsányi István főg. v. t.
- 100 Hazay Béla r. l.
 Hézsér Emil r. l.
 Homoki Antal r. l.
 Horkay Bertalan r. l.
 Horváth Bertalan r. l.
- 105 Horváth János r. l. Bánfala
 Horváth János r. l. Tokaj
 Hörcsik Lajos r. l.
 Hubay József r. l.
 Hubay Lajos r. l.
- 110 Hutka József r. l.
 Idrányi Barna r. l.
 Igaz József r. l.
 Illyés János r. l.
 Jakab János r. l. Szala
- 115 Jakab János r. l. B.-Lenke
 Janka Károly r. l.
 Jósvai Dénes r. l.
 Kajdi Menyhért r. l.
 Kapossy György r. l.
- 120 Kazai Géza r. l.
 Kazai Sándor r. l.
 Kádár János r. l. Csécs
 Kádár János r. l. Legenye
 Kálniczky Endre r. l.

- 125 Kálniczky János r. l.
Kecskeméthy Lajos r. l.
Kenyeresy Árpád r. l.
Kenyeresy Károly r. l.
Kerekes János r. l.
- 130 Idb Keresztúry József r. l.
Ifj. Keresztúry József r. l.
Keresztúry Károly r. l.
Kertész István r. l.
Kérészy Barna r. l.
- 135 Kirvác László r. l.
Kiss Gyula r. l.
Kiss József r. l.
Kiss Károly r. l.
Kiss Lajos r. l.
- 140 Kiss László r. l.
Kiss Miklós r. l.
Kiss Tamás r. l.
Kocsiss Endre r. l.
Kolozs István r. l.
- 145 Komjáthy Gábor r. l.
Komjáthy István r. l.
Kónya András r. l.
Kónya József r. l.
Kovács Béla r. l.
- 150 Konyha Pál r. l.
Kovács István r. l. A. Bakta
Kovács István r. l. Agtelek
Kovács János r. l.
Kovács Károly r. l.
- 155 Kovács Mihály r. l.
Kozma Antal r. l.
Kozma Gedeon r. l.
Kőrössy István r. l.
Kőrössy József r. l.
- 160 Kőröskényi István r. l.
Kőszeghy Dániel r. l.
Kun Bertalan r. l.
Kun Miklós r. l.
Láng Károly r. l.
- 165 Leskó László r. l.
Lipták Bertalan r. l.
Magyar Bertalan r. l.
Magyar István r. l.
Magyar József r. l.
- 170 Maklár Károly r. l.
Maklár Papp Ernő r. l.
Maksa József r. l.
Marschalkó Endre r. l.
Máthé Gyula r. l.
- 175 Medgyaszay Pál r. l.
Medve Pál r. l.
Mindszenty Imre r. l.
Miskolczi Endre r. l.
Miskolczi József r. l.
- 180 Molnár István r. l.
Molnár Pál r. l.
Molnár József r. l.
Móré Elek r. l.
Móré Gábor r. l.
- 185 Morvay József r. l.
Nagy Barna r. l.
Nagy Béla theol. tanár
Nagy Géza r. l.
Nagy Ignác r. l.
- 190 Nagy Károly r. l.
Nagy János r. l.
Nagy Lajos r. l.
T. Nagy Lajos r. l.
Nagy Pál r. l.
- 195 Nagy S. r. l. K.-Dobrony
Nagy S. r. l. R.-Szend
Nemes Gyula r. l.
Németh József r. l.
Németh Péter r. l.
- 200 Novák Lajos theol. tanár
Novák Sándor r. l.
Olajos Pál r. l.
Oláh Péter r. l.
Órás Kálmán r. l.

- 205 Osváth Bertalan r. l.
Osváth Dániel r. l.
Osváth Zoltán r. l.
Ölbey János r. l.
Pajkoss Endre r. l.
- 210 Papp József r. l.
Pataky János r. l.
Pataky Pál r. l.
Pál Albert r. l.
Pál Ferenc r. l.
- 215 Pálóczy József r. l.
Páricsy József r. l.
Péter József r. l.
Péter Mihály r. l.
Pósa Lajos r. l.
- 220 Ráczkevy Károly r. l.
Radácsi György theol. t.
Ragályi Géza r. l.
Réthy Andor r. l.
Réz László r. l.
- 225 Révész Kálmán r. l.
Rohoska József theol. tan.
Rozgonyi László
Ruszkay Gyula
Sallay Andor
- 230 Sággy Sándor r. l.
Sarkady Antal r. l.
Sárkány József r. l.
Sárkány Sámuel r. l.
Semsey József r. l.
- 235 Seress József r. l.
Simon Andor r. l.
Simon Gyula r. l.
Simon István r. l.
Simon János r. l.
- 240 Simon József r. l.
Simon Mihály r. l.
Sohajda János r. l.
Soltész Gyula r. l.
Soltész Tamás r. l.
- 245 Sólyom Barna r. l.
Idb Sólyom Gyula r. l.
Ifj. Sólyom Gyula r. l.
Sólyom Lajos r. l.
Somody János r. l.
- 250 Stephán Mihály r. l.
Sütő Kálmán r. l.
Svingor József r. l.
Szabados László r. l.
Szabó András r. l.
- 255 Szabó Bertalan r. l.
Szabó Endre r. l. Csicsér
Szabó Endre r. l. Minaj
Szabó Gyula r. l.
Szabó István r. l.
- 260 Szabó József r. l. Eszeny
Szabó József r. l. N. Mihály
Szabó József r. l. Szalonna
Szabó Pál r. l.
Idb Szakal I. r. l. Szeretva
- 265 Ifj. Szakal I. r. l. Lucska
Szalóczy Dániel r. l.
Szalóczy Pál r. l.
Szaniszló Pál r. l.
Szaplóczay Bénéjám. r. l.
- 270 Szánthó István r. l.
Szeghő Benő r. l.
Szentmártony Dániel r. l.
Szentpétery Sámuel r. l.
Székely Imre r. l.
- 275 Szilágyi Géza r. l.
Szilva István r. l.
Szkárossy Gusztáv r. l.
Szobonya István r. l.
Szombathy Antal r. l.
- 280 Szöllőssy Ferenc r. l.
Szöllőssy Gyula r. l.
Szöllőssy József r. l.
Sztankovics Lajos r. l.
Szuhay Benedek r. l.

285	Szűcs István r. l.	Vadászy István r. l.
	Szűk Gyula r. l.	Vadászy Pál r. l.
	Thúry Sándor r. l.	Varga Antal r. l.
	Tóbiás Gyula r. l.	305 Varga József r. l.
	Tomory Endre r. l.	Vattay István r. l.
290	Tomory Pál r. l.	Vattay László r. l.
	Tóth Albert r. l.	Verebélyi József r. l.
	Tóth Béla r. l.	Veress Tamás ny. r. l.
	Tóth Ferenc r. l.	310 Vladár József r. l.
	Tóth János r. l.	Idb Virágh József r. l.
295	Tóth Kálmán r. l.	Ifj. Virág József r. l.
	Török István r. l.	Zarándy Bertalan r. l.
	Tudja Mihály r. l.	Zitás Bertalan r. l.
	Dr. Tüdös István r. l.	315 Zitás István r. l.
	Újj János r. l.	Zombory Gedő r. l.
300	Újj József r. l.	Zoványi Jenő theol. tan.
	Urbán Mihály r. l.	

II-od osztályú egyházba pályázhatnak:

	Ablonczy Pál r. l.	Kóródy Lajos r. l.
	Ifj. Benke István r. l.	325 Melkó István r. l.
320	Csíky Zoltán r. l.	Pataky János r. l.
	Dékány Lajos r. l.	Sallay Gyula r. l.
	Farkas István r. l.	Tóth István r. l.
	Hubay Bertalan r. l.	

III-ad osztályú egyházba pályázhatnak:

	Cseh Pál s. l.	Pásztor István r. l.
330	Kerekes Zsigmond r. l.	Pósa Péter r. l.
	Lengyel József r. l.	Rácz József r. l.
	Lőkös Sándor r. l.	Rácz Kálmán r. l.,
	Lükő István r. l.	340 Séra János r. l.
	Marton János s. l.	Tóth Kálmán s. l.
335	Papp István r. l.	Zajdó László r. l.

IV-ed osztályú egyházba pályázhatnak:

Benkő Lajos h. l.	350 Kőrössy Sámuel r. l.
Ifj. Csabay Pál s. l.	Kún Zoltán s. l.
345 Csete Gyula h. l.	Sarkadi Antal s. l.
Csomár Béla r. l.	Radácsi István s. l.
Hubay Kálmán r. l.	Simon József s. l.
Lengyel Gyula r. l.	355 Vajthó Lajos s. l.
Nyitray Lajos r. l.	

Nem pályázhatnak:

Almássy Bertalan s. l.	365 Pónus Lajos s. l.
Ifj. Bálint Dezső s. l.	Román Ernő s. l.
Csorba Ferenc s. l.	Sallay Béla s. l.
Deési Sándor s. l.	Sélley László s. l.
360 Horváth Pál s. l.	Török Andor s. l.
Kocsiss Jenő h. l.	370 Tussay János s. l.
Komjáthy István s. l.	Újlaky Sándor s. l.
Liptay László s. l.	Újj Lajos s. l.
Pecsenye András s. l.	Zajzon Mihály s. l.

Egyházkerületi közgyűlés a püspöki hivatal által beterveztett *lelkészminősítési sorozatot* — e sorozat egy évi érvényességének kimondása mellett — jegyzőkönyvébe felvévén, annak összeállításáért köszönetét nyilvánítja.

30. Az egyházkerület *lelkészvizsgáló-bizottsága* betervezte a folyó év június havában, e hónap 23, 24 s 27, 28 napjain tartott vizsgálatokról s az ezekkel egyidejűleg tárgyalt ügyekről felvett jegyzőkönyvét a következőkben:

Lelkészvizsgáló-bizottság jegyzőkönyve.

Felvételett Sárospatakon a tiszánineni ev. ref. egyházkerület lelkészvizsgáló-bizottságának 1905. június 23, 24, 27, 28 napjain tartott üléseiben.

Jelenvannak: Kun Bertalan s Debreceni Bertalan, később Meczner Béla elnöklete alatt: Nagy Pál, Komjáthy Gábor, Révész Kálmán Csabay Pál s utóbb Szabó Endre kültagok és a theol. tanárok.

1. Elnöklő püspök a megjelent tagokat szívélyes szavakkal üdvözli s a bizottság munkálkodására Isten áldását kérvén,

az ülést megnyitja s bizottsági jegyzőt a szokásos jelentés megtételére szólítja fel.

2. Bizottsági jegyző jelenti

a) hogy a theol. akadémiai tanári kar, mint megbízott, az első és második vizsgálatot az írásbeli tételek kitűzése által kellő módon és idejében előkészítette. Kitűzte az *I. vizsgát tevőknek* a következő tételeket:

1. Fordítandó és magyarázandó az ezsaíasi profetai mű IX 8—X 4-ig terjedő részlete (írásmagyarázati tétel).

2. A terminusi vita jelentősége (dogmatörténeti t.).

3. A papság eredete és kifejlődése az ó-szövetségben (bibliai vallástani tétel).

4. Egyházi beszéd irandó az 1. Ján. V. 9. alapján.

A II. lelkési vizsgát tevőknek a következőket:

1. Úrvacsora-osztási teljes agenda irandó, eredeti bűnbevallással és imádságokkal (gyak. theol. tétel).

2. Gyakorlati írásmagyarázatul a következő szentírási helyek: I. Móz. XXVIII. 10—16; I. Móz. XXXVIII. 1—10; 1 Kron. XV. 26—29; Zsolt I; Pred. IX. 15—20; Joel II. 28—32; Máté V. 13—16; Máté VII. 7—11; Lukács XII. 16—21; János VII. 10—13 1 Kor. I. 18—25; Filippi II. 1—6.

3. A gyásztized rövid története (egyháztörténeti t.).

A kitűzött tételekből a szabad választás alá esők közül a vizsgálatra jelentkezettek egyet-egyet fejtettek meg, az általában kötelező tételeket pedig valamennyien megfejtették és a kitűzött időre a theol. szakelnöki hivatalhoz beadták, illetőleg beküldték. A beküldött és beadott dolgozatok a szaktanárok véleménye szerint a szóbeli vizsgálat alapjául elfogadhatók.

Jelenti továbbá bizottsági jegyző, hogy az I. vizsgára a következők jelentkeztek: Szász Tihamér rendkívüli s. l., Böszörményi Sándor, Bálint Dezső, Ujj Lajos, Porzolt Ernő, Almássy Bertalan, Kun József, Zakariás Károly, Tussay János, Tomory Dezső, Kovács Lajos, Magda Sándor, Szabó László, Zajzon Mihály, Baczó Balázs IV. éves theologusok és Jancsó Albert rendkívüli s. l.

Ezek közül azonban Szász Tihamér, Kun József, Zakariás Károly és Tomory Dezső a zárthelyi írásbeli dolgozat készítésére már nem jelentek meg, a többiek pedig a zárthelyi írásbeli dolgozatokat is elkészítették s az eredményről a szaktanárok fognak a bizottság előtt jelentést tenni.

Bizottság a jegyzői jelentést tudomásul veszi s a zárthelyi dolgozatokat áttekintő szaktanárokat véleménynyilvánításra hívja fel.

3. A szaktanárok jelentik, hogy az I-ső vizsgálatra jelentkezettek zárthelyi dolgozatai a szóbeli vizsgálat alapjául kivétel nélkül elfogadhatók.

Tudomásul szolgál.

4. Elnöklő püspök kérdésül veti fel, hogy mi fog történni azokkal az ifjakkal, akik noha jelentkeztek a vizsgára, de arról elmaradtak?

Bizottság kimondja, hogy amennyiben az elmaradtak az elmaradásukat nem tudnák nyomós érvekkel igazolni, tőlük a vizsga csak egy év múlva fog felvétetni.

5. Radácsi György, mint egyh.-ker. főjegyző kérdezi, hogy másodpéldányú lelkési bizonyítványokat miképen, kinek vagy kiknek aláírásával lehet kiállítani s mi történjék az első példányokra, s azok megsemmisítésére nézve? Véleményezi egyszersmind, hogy e tekintetben kívánatos volna egységes eljárást megállapítani, hogy a bizonyítványok első példányaival visszaélések ne történhessenek.

Bizottság a másodpéldányú bizonyítványok aláírására elegendőnek véli a püspököt és főjegyzőt s az első példányok hivatalos megsemmisítését felveendőnek véli az egyetemes konvent jegyzőkönyvébe oly módon,

hogy az a megsemmisítést, tudomásul vétel végett, az egyházkerületekkel közli. E vélemény elfogadására és a konventtel való közlésére a főt. egyházkerületi közgyűlés tisztelettel felkéretik.

6. Az első vizsgálatra jelentkezettek szóbeli vizsgálatra bocsátatván, az eredmény a következő:

Sorszám	N é v	Ó szö v. írás m.	Ú j szö v. írás m.	Bibliai vallás tan	Ker. vallás tan	Ker. erkö csi.	Írásbeli dolgozat	Általános osztályzat
1	Böszörményi Sándor	jeles	jeles	jeles	jeles	jeles	jeles	jeles
2	Bálint Dezső	jó	jó	jó	jó	jó	jó	jó
3	Ujj Lajos	kielég.	kielég.	kielég.	kielég.	kielég.	kielég.	kielég.
4	Porzolt Ernő	kielég.	kielég.	kielég.	kielég.	kielég.	kielég.	kielég.
5	Almássy Bertalan	kielég.	kielég.	kielég.	kielég.	kielég.	kielég.	kielég.
6	Tussay János	kielég.	kielég.	jó	jeles	jó	kielég.	kielég.
7	Kovács Lajos	jó	jó	kielég.	jó	jó	jó	jó
8	Magda Sándor	jó	jeles	jeles	jeles	jeles	jeles	jeles
9	Szabó László	kielég.	elégt.	elégt.	kielég.	jó	jeles	1 é. vv.
10	Zajzon Mihály	kielég.	kielég.	jó	jó	jó	jó	jó
11	Baczó Balázs	kielég.	elégt.	elégt.	kielég.	kielég.	kielég.	1 é. vv
12	Jancsó Albert	jó	jó	jó	jó	jeles	jeles	jó

Elnöklő püspök a jegyző felolvasása mellett, tudatván az eredményt a vizsgázottakkal, őket pályájuk fontosságára s az ezzel járó szép és nagy kötelességekre figyelmeztető jó tanácsokkal s intelmekkel bocsátotta el, egyszersmind pedig abban a reményben, hogy az elégtelen érdemjegyeket kapott ifjak a javítóvizsgálatra teljes készültséggel fognak előállani s a többiek is valamenynyien a 2-dik vizsgálatig terjedő időt önművelésükre fogják fordítani.

Ugyanazokat, akik a vizsgálatot elfogadható eredménnyel állották ki, a lelkesi pályára, annak hivatalos teendőire is kibocsátotta az elnök, mint püspök s részökre, a bizottsági tagok által is aláírt bizonyítványhoz, a püspöki kibocsátvány is kiadatott.

7. Olvastatott Nagy Sándor, Kun József és Tomory Dezső theol. ifjaknak a vizsgálat közben beadott kérvénye, akik bár az 1-ső vizsgálatra részint betegségi, részint egyéb elfogadható okok miatt nem tud-

tak előállani — rendkívüli s. lelkészi minőségben való kibocsátásukat kérik s kéri együttal, hogy szeptemberben vizsgálatra bocsátassanak.

Bizottság a kibocsátásba nem bocsátkozhatván, amennyiben az püspöki jog, a szeptemberben való vizsgálatért — az egyházkerületi közgyűléssel kapcsolatban — megengedi, úgy azonban, hogy a vizsgálati költségeket a vizsgálattevők közösen tartoznak fedezni.

8. A 2-dik lelkészi vizsgálatot megelőzőleg jelenti jegyző, hogy a jelentkezettek a zárhelyi dolgozatot elkészítették s azokat az illetékes szaktanárnak kiadta.

E jelentéssel kapcsolatban jelenti a szaktanár, hogy a zárhelyi dolgozatok a szokott mértéket általában megütik s szóbeli vizsgálat alapjául elfogadhatók.

E jelentések tudomásul vétetvén, a zárhelyi írásbeli vizsgát tett s.-lelkészek valamennyien szóbeli vizsgálatra bocsátattak.

9. A szóbeli vizsgálat június hó 27, 28 napjain megtörténvén, eredménye a következő:

Sorszám	N é v	Gyakorl. theol.	Egyház-jog	Magyar prot. egyhájtört.	Gyakorl. bibliai magyar.	Írásbeli dolg.	Általános osztályzat
1	Román Ernő	jeles	jó	jeles	jeles	jeles	jeles
2	Kőszeghy János	kielég.	kielég.	kielég.	kielég.	kielég.	kielég.
3	Fazekas Sándor	jeles	jó	kielég.	jeles	jó	jó
4	Szolga József	jeles	jeles	jeles	jeles	jeles	jeles
5	Bálint János	jeles	jó	kielég.	jó	jó	jó
6	Tariska Sándor	jó	jó	jó	jó	jó	jó
7	Batta Miklós	elégt.	kielég.	jó	kielég.	jó	szept. jt.
8	Sinka Gyula	jó	jó	jeles	jó	jó	jó
9	Újlaky Sándor	jó	kielég.	kielég.	jeles	jeles	kielég.
10	Jakab Ernő	kielég.	kielég.	jó	jó	jó	kielég.
11	Simon József	jeles	jeles	jeles	jeles	jeles	jeles
12	Sarkadi Antal	kielég.	kielég.	kielég.	jó	jó	kielég.
13	Szilágyi Dániel	kielég.	kielég.	kielég.	kielég.	kielég.	kielég.
14	Liptai László	jeles	jeles	jeles	jeles	jó	jeles
15	Kun Zoltán	jeles	jeles	jó	jeles	jeles	jeles
16	Kocsis Jenő	jó	jeles	jeles	jeles	jeles	jeles
17	Medgyasszay Gusztáv	kielég.	kielég.	elégt.	kielég.	jó	szept. jt.
18	Horváth Pál	kielég.	jó	kielég.	kielég.	jó	kielég.
19	Sallay Béla	jó	jó	jó	jó	jó	jó
20	Csete Gyula	jeles	jó	jó	jó	jó	jó

Az eredmény az illetők előtt felolvasatván, elnöklő püspök atyai intelmekkel bocsátotta ki őket lelkészi pályájok folytatására, kérvén reájuk s egyházépítő munkájukra Istennek segítő kegyelmét.

10. Olvasatott Komjáthy István ungvári és Keresztessy Sándor sárospataki s.-lelkészek folyamodványa, amelyben külön-külön betegségükre való tekintettel, 2-ik lelkészi vizsgájuknak szeptemberben leendő felvételét kérik.

Betegségük orvosi bizonyítvánnyal is indokolva lévén, kérelmük teljesítettik, úgy azonban, hogy a rendkívüli vizsga költségeiben ők is részesek tartoznak lenni.

11. Elnöklő püspök a bizottsági tagok türelmes munkáját szívélyes szavakkal megköszönvén s magát továbbra is szeretetökbe ajánlván, viszont a bizottsági tagok a püspök úr fáradhatatlanságának s példaadó kítartásának hálás elismerésével magokat további atyai hajlamaiba kérvén s reá Istennek minden áldását szívből kívánván,

a bizottsági ülés véget ért, elébb a bizonyítványokat az összes tagok aláírván és a bizonyítványkönyvet is aláírásukkal hitelesítvén.

Jegyzette Sárospatakon, 1905. június havában

RADÁCSI GYÖRGY

lelkészvizsg. biz. jegyző.

Egyházkerületi közgyűlés a lelkészvizsgáló bizottság jegyzőkönyvét s ebben feltüntetett munkálkodását elismeréssel veszi tudomásul s annak 5-dik pontjára vonatkozólag a másodpéldányú bizonyítványok kiállítását illetőleg a bizottság javaslatát elfogadja, úgy azonban, hogy a másodpéldányt kérők kötelesek az 1-ső példányú bizonyítvány eltűnésének vagy megsemmisülésének okát a másodpéldány kérésekor megemlíteni s a megsemmisítés felől a konvent és

az egyházkerületek a másodpéldányt kiállító hivatalos egyén által az esetleges visszaélések meggátlása végett külön-külön értesítendő; a rendkívüli vizsga engedélyezésére nézve a bizottság határozatát jóváhagyja és megerősíti.

31. Olvastatott az egyházkerületi tanügyi bizottság alábbi jegyzőkönyve:

Jegyzőkönyv.

Felvétellett a tiszáninneri ref. egyházkerület *tanügyi bizottságának* 1905. évi szeptember hó 25-ikén Sárospatakon tartott ülésében.

Jelen voltak:

Nagy Pál, Meczner Béla elnökök, Szinyey Gerzson, Szabó József, Arday J. Dániel, dr. Óváry Pál, Bálint Dezső, Sallay Simon, Gööz Ferenc, Vita Károly, Gérecz Károly, Varga József, Fogarasi Jenő, Maklár P. Miklós, Becske Bálint, Buzi Márton, Bodnár István, Halászy József, Bodor István, Nemes Lajos, Nagy Lajos, mint a sárospataki irodalmi kör képviselője, Czinke István, mint előadó és jegyző.

1. Tanügyi előadó felolvassa az 1904–1905-ik évről szóló népiskolai jelentését és előterjeszti az „E” táblázat alapján összeállított statisztikai kimutatást.

Tanügyi bizottságunk az előadó megnyugtató jelentését szintén megnyugvással veszi tudomásul s az iskolalátogatói jelentésekben mutatkozó hiányoknak megszüntetését az új szabályrendelet és az új, egyöntetű látogatási jegyzőkönyv és „E” minta közhasználatba vételétől remélvén: ez ügyben intézkedéseket most nem teszen. Ellenben felkéri az egyházkerületet

a) jelentéstétel kívánására az egyházmegyéktől a tekintetben: eleget tettek-e az 1904. évi őszi közgyűlés 20. a) sz. határozatának, mely az iskolai alapoknak az egyház vagyonához való csatolását s az iskolai ingatlanoknak az egyház nevére való telekkönyveztetését rendeli el;

b) kívánja be a sárospataki Irodalmi Körtől a vallás-tani anyagnak négy éves tanfolyamra való beosztását ;

c) A már egy év előtt megerősített s ki is nyomtatott „Népiskolai Szabályrendeletet“ a gazdasági választmány elnöke által az esperesi hivataloknak legalább annyi példányban küldesse meg, a hány lelkész, tanító és világi iskolalátogató van az egyházmegyében, illetőleg a hány példányt az egyes esperesek szükségesnek jeleznek.

d) Gondoskodjék a Népiskolai Szabályrendeletben felsorolt összes iskolai naplóknek, táblázatoknak s más efajta nyomtatványoknak haladéktalan és kellő számú előállításáról s a főiskolai főbizományos útján való forgalomba hozataláról.

e) Szabó József tagtársunkat az ungi egyházmegye tanügyi bizottságnak elnöki tisztében eltöltött buzgó és eredményes 25 évi munkássága után a maga részéről is a szeretet melegével üdvözli s további munkájára Isten megsegítő kegyelmét kéri.

2. Czinke István bemutatja az elnöklete alatt mult őszi ülésünkben kiküldött bizottság által készített új „E“ táblázatot s az iskolai jelentések egyöntetű s a lényegre szorítkozó szerkesztéseiről szükséges kérdőpontokat, illetőleg iskolalátogatási mintajegyzőkönyvet.

Tanügyi bizottságunk mind az „E“ mintájú tervezetet, mind a látogatási jegyzőkönyvi mintát, mint a célnak teljesen megfelelőt, jóváhagyja, elfogadja s az egyházkerületi gyűlésnek azok kinyomatását s használatba vételét ajánlja.

3. Öt egyházmegye, u. m. Alsóborsod, Alsózemplén, Gömör, Felsőborsod, Torna, egyértelemmel felír az egyházkerületi közgyűléshez, hogy a Csontos-féle Magyarország történetet, mint amely teljesen használhatatlan, haladéktalanul vegye ki a forgalomból s helyette, — addig is, míg megfelelő újat készíttetne, — hozza vissza népiskoláinkba a tisztes multu Orbán-féle történetet, melynek kiküszöbölésére semmi komolyabb ok nem volt.

Tanügyi bizottságunk, meggyőzve és meggyőződve a felterjesztésekből s részben saját tapasztalatából is, hogy a Csontos-féle történet nem népiskolába való,

amennyiben tele van nehézkes kifejezésekkel s a gyermek előtt ismeretlen szavakkal, úgy, hogy a tanítónak történettanítás helyett szómagyarázattal kell bibelődnie, időt vesztegetnie; tárgyalása túlságosan tömör, oknyomozó; előadása nem vonzóan elbeszélő, hanem rideg, tudóskodó, mert nem arra törekszik, hogy a multat és annak nagy alakjait a gyermeki szem és lélek előtt bizonyos nimbussal szője körül, ellenkezőleg, hogy kijózanítsa; tartalma is fogyatékos, mivel Kinizsiről, Dobóról, Zrinyi Miklósról stb. még csak meg sem emlékezik, így a népiskolai történettanítás főcélját, a hazafiságra való serkentést is figyelmen kívül hagyja; ellenben Orbán irálya könnyed, világos, magyaros, iránya hazafias, előadása megnyerő, elbeszélő, a gyermek könnyen megtanulja, sőt megkedveli és emlékezetében meg is tartja: mindezeknél fogva az egyházmegyék óhajának teljesítését a maga részéről is melegen ajánlja a főtiszt. egyházkerületnek.

4. Az alsóborsodi egyházmegye a sárospataki Irodalmi Kört arra kéri fölhívni, hogy összes kézikönyveit a *már készen levő állami* s ahhoz alkalmazandó konventi tantervnek megfelelően dolgoztassa át.

Átteendő véleményadás végett, — az Irodalmi Körhöz.

5. Az alsózempléni egyházmegye azt tapasztalta, hogy egyik iskolában a Csontos-féle, másikban az Orbán-féle történelmet, sőt egy iskolában mind a kettőt tanították. Arra kéri ennél fogva utasíttatni a könyvbizományost, hogy jövőre, ha egy új népiskolai tankönyv már forgalomba hozatott, a régi tankönyv árusítását szüntesse be.

E kérelmet tanügyi bizottságunk is támogatja.

6. A felsőborsodi egyházmegye indítványozza, hogy a népiskolai történelmi tananyag kizárólag az V. és VI. osztályban tanítassék; és pedig, tekintettel arra, hogy a magyar nemzeti történelem sokkal fontosabb, mint a világtörténelem: mondja ki az

egyházkerületi közgyűlés, hogy a népiskolai történelmi tankönyvre pályázatot hirdet; a pályázati feltételekben megkivánja a magyar történelmi anyagnak *egy l:önyvben*, két nagy részben, teljes összefüggésben (V. és VI. osztály) 25—25, együtt 50 tanítási félórára való kidolgozását.

A világtörténelmi események közül a fontosabbak és csak azok szövendők be a magyar nemzet nagy eseményei közé, amelyek a Krisztus u. 1000-ik évtől, (szent István kora), a mai napig történtek s a magyar nemzet történetével összefüggésben vannak; míg azok az események, melyek az 1000-ik év előtt játszódtak le, az V. és VI. osztály számára való olvasókönyvbe veendőek fel olvasmány gyanánt s mint ilyenek lesznek tárgyalandók; könyvnelküli tanulásra azonban sohasem adhatók fel.

Egyházkerületi közgyűlésünk a magyar történelem és az egyetemes történelem tanítása tárgyában, a gömöri egyházmegye felterjesztése folytán, mult ősszel Szepsiben hozott épen 20. c) pont alatt a felsőborsodi óhajtásnak is megfelelő jegyzőkönyvi határozatot: ennél fogva újabb intézkedést nem tartunk szükségesnek.

7. Ugyancsak a felsőborsodi egyházmegye arra kéri egyházkerületünket, hogy hasson oda, hogy egyetemes ref. egyházunk legfőbb tanügyi hatóságának tagjaiból alakíttassék egy országos egyesület, pl. „Kálvintársaság“ címen, amelynek kizárólagos joga legyen az egyetemes ref. egyház népiskoláiban használandó tankönyvekre pályázatot hirdetni, a beérkezett legjobb művet, mint kéziratot, díjazni, örök áron megvenni s kellő számban nyomtatva, egy főbizományos, illetőleg könyvkereskedések útján árultatni; vagy pedig a nevezett bizottság által elfogadott kéziratot az öt egyházkerület öt nyomdája által, s szükséghez képest, kinyomatni s forgalomba bocsátani.

Tanügyi bizottságunk sem a múltban szerzett tapasztalatok, sem a tankönyvirodalom terén általa üdvösnek tartott verseny megszorítása szempontjából a vallástani kézikönyvek előállításának országos monopóliummá tételét nem helyesli s épen azért a felső-borsodi indítvány elfogadását az egyházkerületi gyűlésnek nem ajánlja.

8. Ugyancsak a felső-borsodi egyházmegye az iránt keresi meg egyházkerületünket, hogy használatban levő „Népiskolai Tantervünk“ átalakítását eszközölni méltóztassék, mivel az abban foglalt kívánalmakat teljes lehetetlenség betölteni, amennyiben e tanterv a gyakorlati szempontokat egészen figyelmen kívül hagyja és inkább az üres elmélet számára íratott.

Ez indítvány figyelembevétel végett adassék ki az Irodalmi Körnek.

9. A Csontos-féle kézikönyvnél szerzett tapasztalatból kiindulva, mely szerint annak fogyatkozásai csak a forgalombahozatal után lettek nyilvánvalóvá, jöllehet az Irodalmi Kör a maga három tagja által szokás és alapszabály szerint előre megbíráltatta: a tornai egyházmegye annak kimondását kéri, hogy jövőre az egyes tankönyvek, mielőtt használatba vétetnének, véleményadás végett tétessenek át az egyházmegyék tanügyi bizottságaihoz, illetőleg tanítótestületeihez; hadd mondhassanak véleményt azok is, kiknek e könyveket tanítaniok kell s kik legjobban ismerik a falusi gyermeknek (mert ezek teszik a népiskola túlnyomó többségét) lelki életét, gondolatkörét s általános ismereteit. Ne legyenek népiskoláink a tankönyvek használhatóságára nézve kísérletező állomások.

Tanügyi bizottságunk az Irodalmi Kör alapszabályai-ban foglalt intézkedést és eddigi eljárást a tankönyvek eddigi megbírálására vonatkozólag helyesnek és elegendőnek tartja, ugyanazért a tornai javaslatához hozzá nem járulhat, már csak azért sem, mert egy-egy új munka megbírálása így évekig is elhúzódhatnék s nem lehetetlen, hogy mire napvilágot látna, akkorra már el is avulna.

10. Az Irodalmi Kör képviselője jelenti, hogy az Ismétlőiskolások Olvasókönyve nem kelendő, aminek egyik oka az, hogy — állítólag — a legtöbb tanítónak e könyv létezéséről tudomása sincs.

Tanügyi bizottságunk felkéri a főt. egyházkerületet, hogy az ismétlőiskolai Olvasókönyv nagyobb kelendősége tárgyában kellő intézkedéseket tenni méltóztassék.

Kelt, mint fent.

MECZNER BÉLA,
vil. elnök.

CZINKE ISTVÁN,
egyházker. tanügyi előadó
s jegyző.

NAGY PÁL,
egyh. elnök.

Kimutatás a tiszáninneni ev. ref. egyházkerületben lévő népiskolákról az 1904—5. évben.

Sorszám	Egyházmegye	Lélekszám	Iskolaköteles			Iskolába jár			Nem jár			Ismétlő köteles			Ismétlőbe jár			Nem jár		
			fi	nő	össz.	fi	nő	össz.	fi	nő	össz.	fi	nő	össz.	fi	nő	össz.	fi	nő	össz.
1	Abauj	35724	2197	2176	4373	2139	2117	4256	58	59	117	827	726	1553	717	693	1410	110	33	143
2	Alsó-Borsod	66268	3636	3568	7204	3430	3314	6744	206	254	460	772	963	1735	654	844	1498	118	119	237
3	Alsó-Zemplén	53096	3649	3355	7004	3364	3135	6499	285	220	505	1169	1204	2373	718	792	1510	451	412	863
4	Felső-Borsod	28960	1767	1854	3621	1753	1850	3603	14	4	18	612	650	1262	543	604	1147	69	46	115
5	Felső-Zemplén	16078	920	801	1721	896	783	1679	24	18	42	288	274	562	209	194	403	79	80	159
6	Gömör	31775	1903	1856	3759	1884	1825	3709	19	21	40	610	648	1258	525	534	1059	85	114	199
7	Torna	9866	662	667	1329	656	661	1317	6	6	12	244	245	489	196	200	396	48	45	93
8	Ung	27533	1916	1831	3747	1899	1759	3658	17	72	89	731	695	1426	596	571	1167	135	124	259
	Összesen	269300	16650	16108	32758	16021	15444	31465	629	654	1283	5253	5405	10658	4158	4432	8590	1095	973	2068
	A múlt évben	267926	16343	15790	32133	15620	15096	30716	723	694	1417	5665	5565	11230	3991	3993	7984	1674	1572	3246

Sorszám	Egyházmegye	A z i s k o l a								A tanítók közt volt							A tanítók				
		VI.	V.	IV	III.	II.	szellemi állása			férfi tan.	tanítónő	rendes	ideiglenes	lelkészL.	okleveles	nem okl.	rend. fizetése		korpótléka		
		osztályú					kötöny	dicsér.	kielég.								gyenge	az egyház- tól	állam- segély- ből	az egy- ház- tól	az ál- lamtól
1	Abauj	53	21	7	1	—	30	39	13	1	88	3	72	4	4	73	1	46357	18643	—	8700
2	Alsó-Borsod	54	2	7	1	—	30	34	19	2	76	10	76	10	1	79	7	76629	6520	—	11800
3	Alsó-Zemplén	43	16	7	1	—	38	24	11	2	63	9	72	4	3	65	9	58146	13786	—	4900
4	Felső-Borsod	45	9	1	1	—	33	22	5	—	51	2	53	4	—	53	4	50059	9945	—	7600
5	Felső-Zemplén	13	12	16	—	—	13	23	3	1	28	2	28	2	—	28	2	15508	9944	—	1800
6	Gömör	54	11	3	1	—	30	26	11	2	69	2	59	12	3	59	12	48313	7981	—	5300
7	Torna	14	10	1	—	—	6	9	9	1	25	—	16	9	—	16	9	17491	3279	—	1500
8	Ung	24	5	9	—	—	13	19	11	—	35	3	34	4	—	35	3	24216	9706	—	4300
	Összesen	300	86	51	5	—	193	196	82	9	435	31	410	49	11	408	47	336719	79804	—	45900
	A múlt évben	262	96	59	19	1	184	177	97	9	421	25	399	44	19	398	48	329495	67845	—	41900

Egyházmegye	T. lak		T.-trm		Felszerelés			Közs. és állami iskolák száma	Hány helyen nincs tanító	Iskoláinkba járt más vallású										Idegen iskol. járt ref. vall.									
	jó	rossz	törv.szerű	nem tvsz.	kellő	hiányos	sem mi			r. kath.				gör.kath.		ág. h. ev.		izraelita		összesen		áll. és közs. iskolába		másfelekez. iskolába		összesen			
										fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány
										Abauj	62	11	67	16	17	55	5	12	—	241	250	36	34	37	35	50	71	364	390
A.-Borsod	79	5	81	7	62	25	1	1	—	65	62	1	3	3	10	30	29	99	104	298	202	26	26	324	228				
A.-Zemplén	62	13	62	14	25	46	5	7	—	152	99	46	31	11	13	72	72	281	215	321	282	33	36	354	318				
F.-Borsod	52	6	46	15	24	36	1	3	—	73	66	21	15	15	10	30	35	139	126	115	101	7	10	122	111				
F.-Zemplén	26	3	25	3	13	12	4	14	—	50	58	37	16	21	8	54	52	162	134	210	196	22	18	232	214				
Gömör	66	6	51	18	15	50	4	8	—	163	140	—	—	49	40	36	44	248	224	172	227	5	2	177	29				
Torna	20	6	17	8	7	17	2	1	—	40	29	2	—	4	1	16	10	62	40	30	32	1	1	31	33				
Ung	34	3	31	7	14	24	1	20	—	84	80	108	105	—	—	61	90	252	275	564	488	11	15	575	498				
Összesen	401	53	380	88	177	265	23	66	—	868	784	251	204	140	117	349	403	1608	1508	2141	1965	126	123	2267	2088				
A múlt évben	388	44	363	79	173	246	27	66	—																				

Közgyűlésünk a tanügyi bizottság jegyzőkönyvében javasolt intézkedéseket egytől-egyig magáévá teszi s határozati erőre emeli. Ebből folyólag

a) a gazdasági választmány elnökét utasítja a „Népiskolai szabályrendeletnek“ a tanügyi bizottság által javasolt módon és mennyiségben való szétküldözésére.

b) Az átalakított „E“ mintájú táblázatot s az iskolalátogatási „Jegyzőkönyvet“ elfogadja, használatát az 1905—1906-ik iskolai évtől kezdve kötelezőleg elrendeli s úgy ezeknek, mint a népiskolai szabályrendeletben felsorolt összes iskolai naplónak, táblázatoknak s más e fajta nyomtatványoknak haladéktalan és kellő számú kinyomtatásával Maklár Pap Miklós főiskolai könyvraktári felügyelőt bízta meg.

c) Felhívja az egyházmegyéket, hogy az 1904. évi őszi közgyűlés 20. a) sz. határozatában foglalt intézkedést foganatosítsák, annak megtörténtéről a canonica visitáció útján meggyőződést szerezzenek s jövő őszi közgyűlésünkre az egyházkerületnek is jelentést tegyenek.

d) Ugyanazon évi őszi (szepsi-i) közgyűlés 20. b) sz. határozata tárgyában a sárospataki Irodalmi Kört jelentéstételre utasítja, különösen a vallástanítási anyagnak négy éves tanfolyamra való beosztását illetőleg.

e) A Csontos-féle, több oldalról kifogásolt történelmi kézikönyvnek újabbal s megelőzőbbel való helyettesítését elrendeli; tekintve azonban azt, hogy a népiskolai tanterv épen most áll megújulás előtt; tekintve azt, hogy újabb tankönyv előállítására akár pályázathirdetés, akár megbízás útján legalább is egy évet igényel: a Csontos-féle történelmet még egy évig használatban hagyja s a tanítókat annak tanítására kötelezi.

f) A főiskolai könyvraktári felügyelőt, illetőleg az Irodalmi Kör kezelőbizottságát utasítja,

hogy jövőre, ha egy-egy új népiskolai tankönyv már forgalomba hozatott, a régi tankönyv árúsítását a főiskolai könyvbizományosnál szüntesse be.

g) Felhívja az Irodalmi Kört az érvényben levő Népiskolai Tantervnek, részint a gyakorlati szempontok, részint az új állami tanterv figyelembevételével való átdolgoztatására.

h) Felhívja az espereseket, hogy az ismétlődő iskolai Olvasókönyv használatára a tanítókat szigorúan utasítsák s az egyház- és iskola-látogatások útján a könyv használatba vételéről s a megvásárolt példányok mennyiségéről jövő őszi tanügyi bizottsági ülésünkre jelentést tegyenek.

i) A tanügyi biz. jegyzőkönyvének többi, itt külön meg nem említett pontját közgyűlésünk érintetlen hagyja, illetőleg változatlanul elfogadja.

Az 1904—1905. évről szóló táblás kimutatót e jegyzőkönyvbe felvenni rendeli.

32. A felső-zempléni egyházmegye 1905. szeptember hó 4. napján Alsó-Mihályiban tartott közgyűlésének 10. számú jegyzőkönyvében jelenti, hogy a *homonnai missiói egyház és az ottani ág. hitv. ev. egyház közötti jogviszony* rendezése tárgyában kiküldött egyházmegyei bizottság és az ág. hitv. ev. egyházmegye bizottsága egyetértően, a következő, a felső-zempléni egyházmegye által elfogadott s egyházkerületünkre megerősítés végett felterjesztett egyezséget készítették el:

„. . . a) A Homonnán és vidékén élő ág. hitv. ev. felekezet a gerezdsdi egyezés II. p. alapján hozzá tartozik a homonnai ev. ref. missiói anyaegyházhoz, mert át van hatva az egyesülésben rejlő erő tudatától s attól mind a két felekezetre nézve csak jobb jövőt vár.

b) A Homonna és vidéki ág. hitv. ev. hívek jogilag ezután is a kladzáni anyaegyházhoz fognak tartozni; anyakönyveik ott vezetnek, amiből foly, hogy a homonnai ev. ref. lelkész az anyakönyvi adatokat minden funkció után a kladzáni lelkész hivatalhoz tartozik átteni, sőt pótlólag köteles átteni azon adatokat is, melyek a homonnai ev. ref. egyház anyakönyvében az egyház megalakulása óta benfoglaltak, de amelyek a

postakönyv igazolása szerint el nem küldettek a kladzáni anyaegyház lelkészi hivatalának.

c) A Homonnán és vidékén élő ág. hitv. ev. egyháztagek minden egyházi funkcióra szabadon hívhatják meg akár a homonnai ev. ref., akár a kladzáni ág. hitv. ev. lelkészt. Bármelyik lelkészt hívják is meg, temetésért és esketésért 6—6 koronát, keresztelésért 2 koronát fizetnek a fungáló lelkésznek, továbbá a kladzáni tanítónak temetésért a szokásos díjat; végül a kladzáni lelkészt és tanítót szolgálata esetén fuvar vagy fuvardíj illeti. De az 1890. évben létesült azon egyezséget, hogy a kladzáni lelkészt és tanítót akkor is stóla illeti, ha szolgálatot nem teljesítettek, szociális hitéleti szempontból nem tartja az egyházmegye elfogadhatónak, hanem mindig azt a lelkészt illesse meg a stóla, aki a szolgálatot teljesítette. Ellenben az ekkép előállható stólavesztésnek államsegély útján való kárpótlása tekintetében a kladzáni lelkész az illetékes felső hatóságok útján a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnál tegye meg a szükséges lépéseket.

d) Amennyiben az ág. hitv. ev. hívek a paróchia vásárlásához s a templomépítéshez tehetségük szerint hozzájárultak s ebből kifolyólag az ág. hitv. ev. híveknek, a homonnai ev. ref. lelkész által tartott istenitiszteleteknek mindenkor jogosan és szabadon látogathatása mellett jogukban van a templomban saját szertartásaik szerint, Karácsony, Húsvét és Pünköszt első napja reggelét kivéve, az általuk meghatározott, az anyaegyház lelkésze által teljesítendő istenitiszteleteket, úrvacsoraosztásokat tartaniok, amiről a homonnai lelkész mindig előre értesítendő. Ez istenitiszteletek száma maguk az ág. hitv. ev. hívek által háromban állapíttatik meg ez idő szerint. Joguk van továbbá a homonnai ev. ref. lelkész hivatalos működését a 3. pont értelmében mindenkor igénybe venni és sem a templom, sem a lelkészi teendők teljesítése meg nem tagadható mindaddig, míg az ág. hitv. ev. hívek az ev. ref. egyházzal való egyezkedés szerint az elvállalt feltételeket teljesítik.

e) Az ág. hitv. ev. hívek ugyanazon kulcs szerint, mint a reformátusok, egyházi adófizetésre kötelezik magokat egyszersmindenkorra s az egyházi adó behajtására nézve, ha esetleg valamikor valaki az ág. hitv. ev. hívek akarata ellenére megtagadná, ugyanazon törvények alkalmazandók, melyek az ev. ref. hívekre nézve is érvényben vannak. Megjegyzendő,

hogya ha valamelyik ág. hitv. ev. egyháztag az anyaegyházban is gyakorolni akarná az egyháztagokat megillető jogokat, ott is fizetni tartozik az egyházi adókat, amiből kifolyólag jogai ott is megmaradnak, de ez a körülmény a homonnai egyházhoz való viszonyát meg nem változtatja.

f) Az egyháztanács a lelkész és gondnokon kívül nyolc egyháztanácsosból alakul a ref. egyházi törvények 23. §-a értelmében. Főgondnoknak, tekintet nélkül arra, hogy melyik felekezetből, mindig az választandó, akiben a közbizalom összpontosul. A többi 8 tag felerészben ev. ref., felerészben ág. hitv. ev. egyháztagokból áll. De ha a főgondnok református, akkor az alagondnok ág. hitv. ev. legyen és megfordítva.

g) Az ág. hitv. ev. hívek, ha tehetik, taníttathatják gyermekeiket az anyaegyház lelkészével úgy a népiskolai vallás-tanra, mint a confirmációhoz is előkészíthetik. De ha ezt bármilyen ok miatt nem tehetnék, azon esetben a homonnai ev. ref. lelkész fogja úgy a vallást tanítani, mint a confirmándusokat a confirmációhoz előkészíteni, még pedig az ág. hitv. ev. egyház tankönyvei, illetőleg kátéja szerint. Amelyik lelkész végezte a confirmációi oktatást, az teljesíti a confirmálást is. E határozatilag elfogadott egyezségi pontok a főt. egyházkerületre felterjesztendők . . .“

Egyházkerületünk közgyűlése a homonnai ev. ref. missiói egyház és az ottani ág. hitv. ev. egyház közötti jogviszony rendezésének a kérdésében, püspökünk elnöklete alatt egy bizottságot küld ki, melynek tagjaiúl Nagy Ignác alsó-borsodi esperest és Ragályi Béla felső-borsodi egyházmegyei gondnokot választja meg azzal a megbízással, hogy ebben a kérdésben a testvér tiszai ág. hitv. ev. egyházkerület küldötteivel a felterjesztett egyezésben megjelölt alapon tárgyalást folytassanak s annak eredményéről egyházkerületünknek jelentést tegyenek.

A püspök úr ennek folytán felkérte, hogy ezen határozatunkról a tiszai ev. kerület püspökét értesítse, őt egy hasonló küldöttség kiküldetésére kérje fel.

33. Főiskolai igazgató-tanács 1905. évi júniusi jkvének 21-dik pontjában elfogadásra ajánlja néhai *Mizsák István* zemplénavármegyei tiszti főügyésznek a *Vitányi Bertalan* szerencsi ügyvéd közvetítésével előszóbeli megbízás útján tett s a főiskolai pénztár által kezelendő 1000 egyezer koronás alapítványát, amelyet a megbizott a gazd. vál. elnök útján a főiskolai pénztárba már be is fizetett.

Ez az alapítvány „*Mizsák István Zemplén vármegyei volt tiszti főügyészének alapítványa*“ címen a hagyományozó kívánságához képest oly módon kezelendő, „hogy a kamat $\frac{1}{5}$ része, addig, míg az alapítvány a 2000 koronát el nem éri, azután pedig $\frac{1}{10}$ része évenként a tőkéhez csatolandó. A további $\frac{4}{5}$, illetve $\frac{9}{10}$ rész pedig szintén évenként a *vályi* és *vitányi* ref. egyesült anyaegyházból származott tanulók részére adassék ki és pedig feltétlenül s ha több nincs, *egy* tanuló részére *egészben*, ha *többen* vannak *egyformán*, ha még gyengébb tanulók lennének is; ha pedig valamely évben a jelzett egyházból a főiskolában tanuló nem lenne, úgy az említett kamatrész *egy*, illetve a későbbi időben 50 koronánként *több* gimnáziumi *jó tanuló* jutalmazására fordíttassék.“

Az elfogadás feltételéül, tekintettel az ujabbi gyakorlatra, kikötni kívánja a főiskolai igazgató-tanács, hogy a főiskola az alapítvány után csak 3%-ot fizet s illetőleg azt ilyen százalék mellett kamatoztatja és tőkésíti, s a szétosztandó kamatokat is e kamatlábnak megfelelően fogja kiosztani.

Közgyűlés b. e. *Mizsák István* zemplén vármegyei tiszti főügyésznek, a sárospataki főiskola egykori kitűnő növendékének hálás szívre valló alapítványát őszinte elismeréssel és áldó emlékezőssel veszi tudomásul és fogadja el a főiskola részére s a kamatlábat az igazgató-tanács határozata értelmében állapítván meg, utasítja a főiskolai pénztárt az alapítványnak az alapítólevél értelmében leendő gyarapítására.

34. Főiskolai igazgató-tanács f. évi júniusi jkvének 20-dik pontjában, tekintettel a köziskolai szék május 7-diki felterjesztésére, *Kun István* főiskolai háznagyot, akit majdnem egy év óta már súlyos betegség akadályoz hivatalos kötelességei-

nek teljesítésében s aki emiatt 19 évi szolgálata után — orvosi tanács következtében — lemondását is beadta, hivatalának további viselése alól feloldja s néki — hűséges szolgálatainak elismerése mellett — *600 korona évi kegydíjat* állapít meg, kérvén e határozatára az egyh.-ker. közgyűlés jóváhagyását és megerősítését.

Egyházkerületi közgyűlés Kun István főiskolai háznagy kényszerült félrevonulását őszinte részvétellel veszi tudomásul s készséggel osztozkodván a főiskolai igazgató-tanács által a távozó iránt kifejezett elismerésben, a részére megállapított 600 koronányi kegydíjat jóváhagyja és megerősíti s ez összegnek f. év szeptember 1-től havonkénti részletekben való kifizetésére a főiskolai pénztári hivatalt utasítja.

35. Olvastatott a főiskolai igazgató-tanács f. évi szeptember 12-diki ülésének 42. sz. jkőnyvi pontja, amely a gazdasági választmány augusztus 30-diki előterjesztése alapján javasolja az egyh.-ker. közgyűlésnek, hogy járúljon hozzá jóváhagyásával s bizonyos nagyobb összeg értékű részvények vásárlásának megengedésével egy *keskenyvágányú mezőgazdasági vasút építéséhez*, amely Királyhelmectől kiindulva, a Bodroghözön futna végig és Sárospatakon csatlakoznék az államvasutak vonalához, közbül érintve a főiskola „Györgytarló“ nevű birtokát, amely állomási pontnak van kiszemelve. A tervezet szerint a vállalathoz a vasút által érintett birtokok tulajdonosai kataszteri holdankint 20 koronával tartoznának hozzájárulni, illetőleg ilyen arányban tartoznának részvényeket jegyezni és vásárolni. A főiskola györgytarlói birtoka az utak és vízárkok leszámításával 2518 kat. hold és 524 □ öl s így a főiskolának 50360 koronányi részvénytőkével kellene a vállalathoz hozzájárulni. Annival inkább javasolja az igazgató-tanács e hozzájárulás megengedését, mert szerinte „kétségtelen, hogy a tervezett vasútvonal javítani fogja a Bodroghözön mezőgazdasági viszonyait, emelni fogja magának a főiskola györgytarlói birtokának is értékét s jövedelmezőségét s részvényei idővel, minden valószínűség szerint meg fogják hozni a befektetett tőke kamatait.“

Egyházkerületi közgyűlés a tárgy fontosságához méltó, hosszabb vita után egyhangulag kimondja, hogy a tervezett vasút építéséhez elvileg készségesen hozzájárul s a birtok mennyiségének megfelelő részvények vásárlását is megengedi; tekintettel azonban arra, hogy a birtok közelebbi bérbeadásakor a mezőgazdasági vasút és annak a bérlőre vonatkozó előnyei nem voltak számításba vehetők s tekintettel arra, hogy a terményszállításnak az év minden szakára való biztosítása és nagymérvű megkönnyítése az egész 15 évi bérleti idő alatt kizárólag csak a bérlőt juttatja kedvező viszonyok közé: utasítja egyházkerületi közgyűlés a gazdasági választmányt a bérlővel való olyan pótszerződés kötésére, amely szerint ő a részvényekbe fektetendő összeg 4⁰/₁₀-os kamatának kifizetését felerészben magára vállalja mindaddig, míg a részvények jövedelmet nem hajtanak, a részvények jövedelmezőségétől kezdve pedig a jövedelmet 2⁰/₁₀-ra egészíti ki a szükséghez képest.

A bérlőnek a gazd. vál. elnök és a főiskolai jogigaztó előtt tett ígéretét, amely szerint ő a kedvezményes mezőgazdasági szeszgyár engedélyeztetése esetén, a szeszgyár felállításától s illetőleg működésének megindulásától kezdve, kész a vásárlandó részvények után az egész 4⁰/₁₀ kamatot megfizetni; továbbá azt az ígéretét, hogy hajlandó a főiskolára eső részvényekből 5000 korona értékig vásárolni, egyházkerületi közgyűlés tudomásul veszi.

36. A főiskolai igazgató-tanács ugyancsak ez évi szeptemberi gyűlésének 41. sz. jkvi határozatával — a gazd. vál. javaslata alapján — az egyh.-ker. közgyűlés beleegyezését kéri ahhoz, hogy a Sárospataki Takarékpénztár-Részvénytársaság új kibocsátású és 250 korona értékű részvényeiből a főiskola részére, annak eddigi 197 részvénye után a felsőbb jóváhagyást nyert tervezet értelmében 98¹/₂ részvényt vásárolhasson és pedig az Uj-Vay-Mocsáry-alapítványi tőkéből, amely ilyen-

módon, a Takarékpénztár megbízható számítása szerint a mostani 4⁰/₀-os kamat helyett 9⁰/₀-os kamattal lesz növelhető. A 98¹/₂ részvény ára 24,675 korona, amely összeg még ez év folyamán kifizetendő.

Egyházkerületi közgyűlés abban a meggyőződésben, hogy mind a gazd. választmány, mind az igazgató-tanács teljesen jól ismeri a Sárospataki Takarékpénztár-Részvénytársaság megbízhatóságát és csak a legnagyobb körültekintés mellett és biztos jövedelemre való kilátással ajánlhatja bizonyos nagyobb értékű részvények megvásárlását: a 98¹/₂ részvény megszerzéséhez beleegyezését adja oly módon, hogy a részvényekért járó összeg az Uj-Vay-Mocsáry-alapítvány tőkéjéből fizetessék ki s a mindenkori kamatok is ez alap javára számoltassanak el.

37. A sárospataki főgimnázium igazgatója jelenti, hogy a főgimnáziumba a folyó iskolai évre felvétetett 518 rendes és 3 magántanuló, összesen 521. Az akadémiai igazgató pedig jelenti, hogy a vallás- és egyháztudományi karon beiratkozott ez ideig 95 rendes és 5 rendkívüli hallgató, összesen 100, a jog- és államtudományi karon az eddig beiratkozott hallgatók száma 56 (55 rendes, 1 rendkívüli), ezenkívül 2 előjegyezett s így az összes létszám 58.

Tudomásúl vétetik.

38. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa tudomásúl vétel végett felterjeszti az akadémiai szakoknak a múlt 1904/5. iskolai évre vonatkozó tanulmányi jelentését. Ezek szerint:

I. A theologiai szakon.

A) Az első félévben:

Jeles eredménnyel colloquált	24
Jó eredménnyel colloquált	32
Kielégítő eredménnyel colloquált	34

Meghalt	2
Eltávozott	2
Ismétlő volt	8
Nem colloquált	10
Összesen	<u>112</u>

B) A második félévben :

Jeles eredménnyel colloquált	19
Jó eredménnyel colloquált	31
Kielégítő eredménnyel colloquált	9
Meghalt	2
Ismétlő volt	9
Nem colloquált	37
Összesen	<u>107</u>

C) Alapvizsgát tettek az év folyamán 14-en és pedig :

Jeles eredménnyel	2
Jó eredménnyel	1
Kielégítő eredménnyel	7
Három óra visszavetett	2
Egész évre visszavetett	2
Összesen	<u>14</u>

II. A jog- és államtudományi szakon.

A) Az első félévben a rendes időben :

Jeles eredménnyel colloquált	11
Jó eredménnyel colloquált	22
Kielégítő eredménnyel colloquált	5
Nem minden tárgyból vagy egyáltalán nem colloquált	37
Összesen	<u>75</u>

B) A második félévben a rendes időben :

Jeles eredménnyel colloquált	8
Jó eredménnyel colloquált	14
Kielégítő eredménnyel colloquált	19
Nem minden tárgyból v. egyáltalában nem colloquált	26
Összesen	<u>67</u>

C) A vizsgák eredménye:

1. Első alapvizsgára jelentkezett	36, ezek közül:
Kitüntetéssel képesített	1
Egyhangúlag	7
Szótöbbséggel	17
Pótvizsgára útasított	5
Ismétlő vizsgára útasított	6
2. Második alapvizsgára jelentkezett	22, ezek közül:
Kitüntetéssel képesített	3
Egyhangúlag	3
Szótöbbséggel	13
Pótvizsgára útasított	2
Ismétlő vizsgára útasított	1
3. Jogtudományi államvizsgára jelentkezett	13, közülök:
Kitüntetéssel képesített	1
Egyhangúlag	2
Szótöbbséggel	7
Pótvizsgára útasított	3
4. Államtudományi államvizsgára jelentkezett	10, közülök:
Szótöbbséggel képesített	7
Pótvizsgára útasított	1
Ismétlő vizsgára útasított	2

Az igazgató-tanács jelentése tudomásul
vétetik.

39. A sárospataki főiskolai igazgató-tanács f. é. szept. 12-én tartott üléséből jelenti, hogy a pályázat alá bocsátott Horváth Mária-féle egyik 600 koronás műegyetemi ösztöndíjra egy pályázó jelentkezett, t. i. ifj. Kun Dániel érettségi vizsgát tett ifjú. A folyamodó érettségi bizonyítványa ugyan csak jó osztályzatú s így a pályázat egyik feltételének nem felel meg, azonban tekintettel a folyamodó szegény sorsára, a főgimnázium nyolc osztályán keresztül szerzett jeles bizonyítványaira és példás magaviseletére, a gimnáziumi szék pártoló ajánlata alapján igazgató-tanács javasolja, hogy nevezett ifjú az ösztöndíjra felvétessék.

Egyházkerületi közgyűlés — tekintettel az igazgató-tanács által felhozott indokokra — ifj. Kun Dánielt a Horváth Mária-féle egyik 600 koronás műegyetemi ösztöndíjra felveszi abban a reményben, hogy a folyamodó a választott szakpályáján tanusítandó szorgalmával és előmenetelével igyekezni fog kiérdemelni az egyházkerület eme különös jóindulatát.

40. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa f. év júniu 27—28-án tartott ülésének 28. sz. határozatával jelenti, hogy Novák Sándor főgimn. helyettes tanárnak tanári oklevele bemutatására f. év szept. haváig halasztást adott.

Egyh.-ker. közgyűlés az igazgató-tanács jelentését tudomásul veszi s a kért halasztást szintén megadja, megbízza azonban a főiskolai igazgató-tanácsot, hogy Novák Sándor h. tanár vizsgáiról és esetleg a tanszék betöltéséről a tavaszi közgyűlésnek jelentést tegyen.

41. U. a. ig.-tanács u. a. ülésének 37. sz. határozatával jelenti, hogy Bessenyey László földbirtokos 1898-ban kelt végrendeletében örökösévé keresztfiát Rakovszky Józsefet tette, ha nagykorúságát eléri, utóörökösül pedig a sárospataki főiskolát nevezte meg. Miután az örökös nagykorúságát elérte, a hagyatéki vagyon neki bíróilag átadatott, a főiskola utóörökösödési joga azonban nem törültetett. Rakovszky József, miután a főiskola utóörökösödési joga megszűnt, kéri a gávai 58. sz. tkvi betétről a törlés megengedését, igazg.-tanács pedig a gazdasági választmány véleménye alapján a törlés megadását javasolja.

Egyh.-ker. közgyűlés a kért törlést megengedi és az engedély kiállításával a gazd. választmány elnökségét bízza meg.

42. U. a. ig.-tanács f. év szept. hó 12-én tartott üléséből, 5. sz. határozatával jelenti, hogy dr. Horváth Cyrill, akadémiai tanár, főiskolai főkönyvtárnok a közigazgatóhoz inté-

zett levelében, miután székesfővárosi tanárrá választott, állásáról f. év aug. hó végétől lemondott.

Egyh.-ker. közgyűlés a lemondást a maga részéről is tudomásul veszi.

43. A főiskolai igazgató-tanács u. a. üléséből, 6. sz. határozatával jelenti, hogy a dr. Horváth Cyrill lemondásával megüresedett irodalomtörténeti tanszék betöltése céljából a főiskolai algonoknokság, a tanári kar óhajtását figyelembe véve, pályázatot nem hirdetett. Az akadémiai szék pedig az igazgató-tanács jóváhagyását kérte, hogy a tanszék fentartására vagy esetleges megszüntetésére vonatkozó munkálatát egy kiküldendő bizottság véleményének meghallgatása után terjesztesse fel az igazgató-tanács 1906. évi februári ülésére.

Igazgató-tanács a tanszék megszüntetésének kérdésében kijelenti, hogy a megszüntetés határozott visszaesést jelentene akadémiánk tanulmányi állapotában, ennek alapján javasolja az egyházkerületi közgyűlésnek, hogy a megüresedett irodalomtörténeti tanszék eddigi munkakörével tartassék fen továbbra is; kéri egyszersmind az egyh.-ker. közgyűlés felhatalmazását, hogy a tanszék betöltésére a pályázatot kihirdethesse, még pedig akként, hogy az 1906. évi tavaszi egyh.-ker. közgyűlés a választást megtehesse.

Egyházkerületi közgyűlés az igazgató-tanács előterjesztett javaslatát elfogadja és a pályázat kihirdetésére kért felhatalmazást megadja.

44. *Dr. Kovács Gábor, a miskolci főgimnázium igazgatója* jelenti, hogy a jelen iskolai évre 422 rendes és 4 magán tanuló iratkozott be. A rendes tanulók között református: 141, — ágost: 34, — róm. kath: 83, — gör. kath: 6, — izraelita: 158, — Miskolci: 267, — Borsodmegye más községéből való: 83, — más megyéből: 72. A tanulók ezen aránya hasonló a múlt évihez, de fájdalom, a reformátusok száma folyvást apadóban van, ami részint a reformátusok szegénységének, részint a város drágaságának és a jó tápintézet hiányának tulajdonítható. — Párhuzamos osztály csak az elsőben van, a további fejlesztést jelenleg az anyagi viszonyok nem engedik meg.

Az iskola előljárósága az egyes intézmények fejlesztésére, gyarapítására nagy gondot fordít. — Legközelebb az iskola összes helyiségeibe bevezette a villamvilágítást 1500 korona költséggel; az iskola udvarának bővítésére 6000 koronáért telket vásárolt; ellátta a fizikai szertárat Röntgen, — Markoni készülékekkel, villanyos vetítővel 2000 korona költségen; a földrajz és természetrajz szemléltetéséhez több száz képet és perfekscópot vásárolt.

A tanári kar teljes. — Dr. Kosztolányi Zoltán okl. rendes tanárt és Rázsó Ferenc tornatanárt az egyháztanács, egy évi próbaidő után, véglegesítette.

Az óra és tanrend, a használt könyvek jegyzéke és a múlt évi értesítő e jelentés mellé csatolva vannak.

Jelentés tudomásul vétetik.

45. *Dr. Loysch Ödön, a rimaszombati egyesült protestáns főgimnázium igazgatója* jelenti, hogy a folyó tanévre 368 rendes és 18 magántanuló, összesen: 386 iratkozott be. Az első osztályba: 85, — a II-ikba: 39, — a III-ikba: 59, — a IV-ikbe: 55, — az V-ikbe: 35, — a VI-ikba: 31, — a VII-ikbe: 29, — a VIII-ikba: 53. — Felekezetek szerint: református: 126, — ág. ev.: 84, — róm. kath.: 91, — gör. kath.: 1, — gör. kel.: 1, — izraelita: 73. — A tanulók létszáma a múlt évhez képest kettővel gyarapodott. — Az első osztályban a magas létszám miatt e folyó évre felállított a párhuzamos osztály, egyelőre új tanerő alkalmazása nélkül.

A tanári kar kebelében az a változás történt, hogy Böhm János Szolnokra helyeztetvén át, itt viselt tanári állásáról lemondott, — s helyére pályázat hirdettetett. A pályázók közül az igazgató-tanács Marton István, Kollár János és Szirák János tanárjelölteket terjesztette fel a miniszteriumhoz kinevezés végett.

A tankönyvekben is történt némi változtatás. De a behozott tankönyvek miniszterileg approbálva vannak és felekezeti szempontból sincsen ellenök semmi kifogás.

Jelentés tudomásul vétetik.

46. Olvastatott az egyházkerületi felsőbb leányiskola felügyelő-bizottságának a következő jelentése:

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Intézetünk mult isk. évének a végéről az adatokat s az egész 1904/5. évi munkásságunkról szóló jelentésünket nyomtatott *Értesítőnkben* tettük közvé; azért az abban közlött adatokat itt nem ismételjük, hanem egy példányát tisztelettel annak ide mellékeljük a) jegy alatt.

A folyó iskolai évet szept. hó 7-én nyitottuk meg. A beiratkozott növendékeinkre vonatkozó számbeli adatokat az alábbi táblázatban közöljük:

Felekezet	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Össze- sen
			o s z t á l y				
Református	18	28	24	22	14	4	110
Evangélikus	7	3	2	4	1	1	18
Róm. kathólikus	1	9	—	3	4	4	21
Izraelita	5	9	5	8	4	9	40
Görög keleti	—	1	—	—	—	—	1
Összesen	31	50	31	37	23	8	190

Amint a kimutatásból is méltóztatnak látni, a VI. osztályt is megnyitottuk s azt ideiglenesen az internátus éttermében helyeztük el. — Feltűnő és jellemző a felső két osztály szokatlan népessége, mely úgyszólván az összes hazai felsőbb leányiskolákét már most is felülmúlja.

Az internátusba *45-en* kérték a felvételt egész évre; közülök azonban ketten helyeiket nem foglalták el. Ezen fölül még 2 leány csak az őszi hónapokra jelentkezett. Ez idő szerint tehát mégis *45-en* vannak.

A főtiszt. egyházkerületi közgyűlésnek tavaszi üléséből 43. sz. jkvi pontjában a 2. bekezdésben adott felhatalmazásból kifolyólag felügyelő-bizottságunk 2000 korona fizetéssel s 400 korona lakáspénzzel kihirdette az új természetrájsz-földrajzi s esetleg vegytani tanszékre a pályázatot. 10-en jelentkeztek. A jogosult 6 pályázó közül egyhangulag *Péter Pált*, a kolozsvári tud. egyetem ásvány és földtani intézetének tanársegédét választottuk meg helyettes tanári minőségben. — A tanári testületben azonban egy más változást is kellett eszközölnünk. Ugyanis *Torkos Etelka* 17 évi példátlan buzgóságú működés után nyugdíjaztatván, beadta lemondását. Mivel pályázati hirdetésre már nem volt időnk, az ő helyét is helyettessel kellett betöltenünk. A bpesti Erzsébet-nőiskola

igazgatónőjének meleg ajánlatára *Tóth Irént* hívtuk meg helyettes bennlakó tanítónőnek évi 800 korona készpénzfizetésért, teljes ellátásért és 80 korona szűnidei kosztpénzért.

A *Torkos Etelka* távozása felett azonban nem térhetünk el e jelentéseink egyszerű megtételével. Hosszas működése alatt intézetünkkel teljesen összeforrott s internátusunknak, különösen amióta Seltenreich távozásától kezdve annak belügyeit vezeti, valóságos jó szelleme volt. A magunk részéről az elismerés és köszönet szavaival örökítettük meg emlékét jegyzőkönyveinkben; kérjük a főtiszt. egyházkerületet, hogy ehhez a maga részéről is kegyesen hozzájáruljon.

Intézetünk anyagi ügyeire térve át, az 1904/5. isk. év zárószámadásainak adatait a következőkben van szerencsénk közölni:

I. A tanintézet:

összes bevétele volt	37178·05 kor.
összes kiadása volt	<u>35111·53 „</u>
pénztári maradvány lett:	2066·52 „
az előirányzott	<u>2423·07 „</u>
koronánál kevesebb	356·55 kor.

II. Az internátusban:

összes bevétel volt	19025·00 kor.
összes kiadás volt	<u>17614·76 „</u>
pénztári maradvány lett:	1410·24 „
az előirányzott	<u>610·00 „</u>
koronánál több	800·24 kor.

Folyó isk. évi költségelőirányzatunk a következő eredményeket mutatja:

I. A tanintézetben:

összes bevétel	22448·00 kor.
összes kiadás	<u>21623·00 „</u>
előirányzott pénztári maradvány:	825·00 kor.

II. Az internátusban :

összes bevétel	18950'00 kor.
összes kiadás	17702'00 „
előírányzott pénztári maradvány:	1248'00 kor.

A tanintézet költségvetésében a tavalyi zárószámadásokban feltüntetett összegektől való tetemes eltérés csak látszólagos. Az év bizonyos szakában ugyanis csak kölcsönökből tudjuk kiadásainkat fedezni; jövedelmeink befolytával aztán a kölcsönöket azonnal visszatérítjük. Azért e kölcsönösszegek csak átfutó tételek; a végösszegeket azonban mégis tetemesen megnövelik.

Az építkezés ügyében tisztelettel jelenthetjük, hogy azt 126,466 koronáért Kórach és Horváth cégnek megbízás útján adtuk ki. Pályázati versenytárgyalást nem láttunk szükségesnek és hasznosnak, mert az ajánlat árai oly kedvezők voltak, hogy annál alacsonyabb tételeket egy versenytárgyalás is csak az épület szoliditásának a rovására eredményezhetett volna. A vállalkozók kötelesek még az idei építési évad alatt a falakat tető alá húzni s 1906. augusztus 1-re célra kész állapotban átadni. — A fenti összegben felül még rendelkezésünkre álló pénz még nagyon szükséges lesz az épületnek fűtéssel, világítással, szellőztető készülékekkel, vízzel és csatornázással való ellátására. — Az építkezés céljaira szolgáló kölcsön beszerzése végett a felügyelő bizottság három irányban is puhatolózott. A Jelzálog Hitelbank válaszából az tűnt ki, hogy az csak jelzálogos kölcsönügyletre reflektál; a Nagyszombati Hitelintézet 5·4⁰/₁₀₀ mellett 99 árfolyammal a kölcsönt már meg is szavazta, csak igénybe kell venni; a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 4·95⁰/₁₀₀-tel, de 95 ¹/₂ árfolyammal adott ajánlatot; végül, mivel kölcsönkérők hiányában tekintélyes összeg hever a kerület tőkéiből 4⁰/₁₀₀ mellett takarékpénztárakban, ezt a körülményt is kombinációba vettük. — A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank ajánlata mutatkozáván legelőnyösebbnek, újabb s még kedvezőbb ajánlatot kértünk tőle; de mivel feltételei mellett megmaradt, viszont mi meg sem azt, sem a többiét nem tartottuk eléggé kedvezőknek, a kölcsönkereséssel egyelőre felhagytunk. A kerület 4⁰/₁₀₀-es tőkéinek igénybevétele mellett bevárhatjuk a kedvezőbb fordulatot.

A tavaszi egyházkerületi közgyűlés 15. s a múlt őszi közgyűlés 72. sz. határozatára válaszolólag tisztelettel jelentjük a következőket:

Az 1901. tavaszi közgyűlés 47. sz. jkönyvi pontjának tanúsága szerint a felügyelő-bizottság ahoz kérte a főtiszt. egyházkerületi közgyűlés hozzájárulását, hogy az előbbi 400 koronás díjakat, vagyis a világi származású gyermekek internátusi díját felemelhessük 500 koronára, a 300 koronás díjakat pedig, vagyis a pap, — tanár — és tanítógyermekek ellátási díját 400 koronára. A főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés ez alkalommal kérelmünknek csak egyik felét teljesítette, — vagyis 1901. május hó 8-án egyoldalulag csak a világi származású gyermekek 400 koronás ellátási díjának emelését engedte meg, — a kebelbeli lelkész, — tanár s tanító-gyermekekre nézve ellenben továbbra is megtartandónak hagyta az eddigi 300 koronát. — Felügyelő-bizottságunk engedelmeskedve e végzésnek, a lelkész — stb. gyermekektől továbbra is csak a 300 koronát szedette be. Közben azonban meggyőződött arról, hogy ilyen díjtételek mellett egyáltalában nem lehet kijönni s ezért kérte három évi újabb kísérletezés után 1904. tavaszán, hogy most már a lelkész — stb. — gyermekek díja is emeltessék 100 koronával úgy, mint előbb már a világiakét felemelték volt.

Igy tehát szó sem lehet sérelemlről, mert a világi gyermekek ellátási díját — mint kimutattuk — már 1901-ben fölemeltük anélkül, hogy ugyanakkor a lelkész — stb. származású gyermekek díját is emeltük volna. Az apróbb költségek címen szedett 28 koronát pedig a világiaknak nem engedték el, amint az felpanaszolattatik, hanem egyszerűen beolvastottuk az 500 korona kerek összegbe épen úgy, mint most a másik osztályuaknál a 400 koronába. Ily magas, 200 koronás díjkülönbség különben sem volna méltányos, mert a növendékek teljesen egyforma ellátásban részesülnek; de okos dolog sem, mert akkor a világi emberek méltán fordulhatnak el a vallásos nevelést ápoló intézetünkötől.

Mindezekon felül még egy vásárláshoz kell a főtiszt. egyházkerületi közgyűlés nagybecsű jóváhagyását megszerezni. Telkünk északkeleti végébe, amint az a *b)* alatt mellékelte szerződéshez csatolt helyrajzi vázlatból látható, a szomszéd telek erősen benyúlik. Ez az új épület beállítását módfelett megnehezíti, mert egyik szögletével már az idegen telekbe esnék bele. Ennek elkerülésére két út áll előttünk: az egyik az, hogy az új épületet az igazgatói lakás felé előre toljuk. De ekkor, nem is említve, hogy az udvart is nagyon elfoglalná, az igazgatói lakást már az építkezés tartamára is le kellett volna bontanunk s az igazgatónak is lakásról

gondoskodnunk, sőt a két épületszárny végeit is el kellene távolítanunk. A másik út a benyúló telekrész kisajátítása. Felügyelő-bizottságunk az utóbbit választotta, annyival is inkább, mert így lehetővé vált az illető tulajdonos egész telkén át, az építkezés tartamára átjárási szolgáltatást is szereznünk. Ez meg ismét azt a megbecsülhetetlen előnyt nyújtja, hogy a tanítás és a gyermekek nyugalmát és biztonságát nem kell megzavarnunk, mert az építkezés egész forgalmát telküünk elzárt részén és a szomszéd tulajdonos területén bonyolítjuk le. — Ezért az illető telekrészt 86 négyzetméter terjedelemben 2200 korona vételárért megszereztük a főtiszt. egyházkerületi közgyűlés jóváhagyásával fentartásával. Tisztelettel kérjük azért ezen eljárásunkhoz a nagybecsű jóváhagyást.

Ezekután magunkat és intézetünket a főtiszt. egyházkerületi közgyűlés tapasztalt jó indulatába ajánlva, maradtunk a főtiszt. egyházkerületi közgyűlésnek

Miskolcon, 1905. szept. 21-iki ülésünkből

a felügyelő-bizottság nevében aláíratos szolgálai:

MITROVICS GYULA DR.

igazgató,
a felügyelő-bizottság jegyzője

KUN BERTALAN

püspök,
a felügyelő-bizottság elnöke

1. Egyházkerületünk közgyűlése e jelentést egész terjedelmében tudomásul veszi s az abban foglalt intézkedéseket, u. m. a VI. osztálynak a megnyitását és az internátus éttermében való ideiglenes elhelyezését, — Péter Pál tanárnak a megválasztását — Torkos Etelka tanítónőnek Tóth Irénnel való helyettesítését, — a múlt évre tartozó számadásokat, a jelen Iskolai évre vonatkozó költségvetéseket, az építkezés ügyében tett intézkedéseket, a telek kibővítésére eszközölt ingatlan vásárlását és az erre vonatkozólag beterveztett szerződést, jóváhagyja és megerősíti.

2. *Torkos Etelka* tanítónőnek, 17 éven át teljesített hű, sikeres és példás buzgóságú működéséért, s az intézet belügyeinek vezetése körül és annak felvirágoztatása érdekében kifej-

tett odaadó tevékenységeért, egyházkerületünk a maga részéről is a legszívesebb elismerését és köszönetét nyilvánítja.

3. Közgyűlés felkéri az egyházkerület elnök-ségét, hogy miskolci felsőbb leányiskolánk VI-ik osztályának a nyilvánossága joga érdekében, a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnál, a szükséges lépéseket megtenni sziveskedjék.

47. Olvastatott a főiskolai igazgató-tanácsnak 1905. évi szeptember 12-én tartott üléséből, a Sárospataki Ref. Lapok ügyében beterjesztett következő tájékoztató jegyzőkönyve:

Kivonat

a sárospataki ev. ref. főiskolai igazgató-tanács 1905. évi szeptember hó 12-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

34. A Sárospataki Ref. Lapok szerkesztősége a júniusi igazgató-tanácsi ülés 3. sz. jkvi felhívása folytán előterjeszti jelentését e lapok ügyeire vonatkozólag. E szerint 1. a lap jár összesen 638 példányban s az előfizetők száma szeptember 11-ig 293 volt. 2. A lapnak egy évre szóló költségvetését ekképen állította össze; I. Bevétel: Biztos 400 előfizető után 10 koronájával 4000 korona. II. Kiadás: a) A lap 52 száma 1·5 ivnyi terjedelemben és átlag 500 példányban nyomtatva és expedálva, kerül összesen 3536 koronába (per 68 k.) b) A papír kerül 385 koronába. Az összes kiadás 3921 korona s így a maradék 79 korona. 3. A főiskolai nyomdással való megállapodás szerint a hirdetési díjakból bejövő összeg fedezi $\frac{1}{4}$ ivnyi melléklet kiállítási költségeit. A költségvetésben tehát a 68 korona, mint egy lapszám költsége 1·25 ivnyi példányra értendő. 4. A szerkesztőség tiszteletdíjának megállapítását az igazgató-tanács elhatározására bizza.

Igazgató-tanács a Sárospataki Ref. Lapok szerkesztőségének jelentését megnyugvással veszi tudomásúl s felhívja a szerkesztőséget, hogy a lap anyagi ügyeinek pontos elbírálása és megállapítása szempontjából az első félév bevégződésével állítsa egybe a lapnak az évi december hó 31-re vonatkozó mérlegét s terjessze fel azt az igazgató-tanács februári ülésére, ekkor állapítván

meg igazgató-tanácsunk a szerkesztőség méltányos tiszteletdíját is.

A Sárospataki Ref. Lapoknak eddigi két hónapi pályafutásából s az iránta eddigelé is megnyilvánult elismerő közvéleményből örömmel allapítja meg igazgató-tanácsunk, hogy ez a közlöny úgy szerkesztésénél, mint irányánál fogva hiven felel meg egy minden tekintetben komoly irányú egyházi lap feladatainak s önzetlenül szolgálja egyházunk s főiskolánk érdekeit. Épp azért igazgató-tanácsunk azt a javaslatot terjeszti a főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés elé, hogy *méltóztassék a Sárospataki Ref. Lapokat az egyházmegyéknek s főleg az egyházunk és főiskolánk ügyei iránt érdeklődő világi férfiaknak pártfogásába ajánlani.*

Sárospatak, 1905. szeptember 25.

ELLEND JÓZSEF,

az igazgató-tanács jegyzője.

Egyházkerületünk közönsége örömmel üdvözlí a tisztos multú Sárospataki Lapoknak halottaiból való felkelését s a régi, elevenítő és nem romboló szellemnek új életre ébredését. És reménységgel eltelve maga is az új lobogó alatt megindult s főiskolánk és egyházi életünk legszentebb érdekeinek szolgálatába önként szegődő lap biztató jövendője iránt: a legmelegebben és leghathatósabban ajánlja azt, már csak azért is, mert ez a lap egyenesen egyházkerületünk határozott óhajára s vezetőférfiainak kezdeményezésére keletkezett, az egyházkerület összes református híveinek, különösen lelkészeinek, tanítóinak s világi és egyházi oszlopembereinek jóindulatú figyelmébe s szellemi és anyagi támogatásába.

48. Elnökség bemutatja a bányai ág. hitv. evang. egyházkerületnek Sárkány Sámuel püspök és Zsilinszky Mihály egyházkerületi felügyelő által aláírott f. év aug. 1-én kelt meghívóját, amellyel a nevezettek az általuk képviselt egyházkerület nevében meghívják tiszáninni egyházkerületünket a

Sárkány Sámuel lemondása következtében megválasztott új püspökjünknek *Ft. Bachát Dánielnek* okt. hó 4-én Budapesten leendő ünnepélyes beiktatására és felavatására.

Egyházkerületi közgyűlés a bányai ág. hitv. ev. egyházkerület örömmünnepi meghívóját a történetileg, sok közös szenvedéssel megpecsételt testvériség bizonyosságaként hálás érzelmekkel és forró köszönettel fogadja s míg egyfelől a legteljesebb elismeréssel tekint vissza a *Sárkány Sámuel* püspöki hivataloskodására s neki, a megfáradtnak a legőszintébb nagyrabecsúlással kíván békés és boldog nyugodalmat és Isten kegyelméből való elégséges erőt további áldásos működéséhez: addig másfelől a testvéri szeretet lelkével köszönti a bányai egyházkerület új püspökét, *Bachát Dániel* főtisztelendő urat s s biztos reménnyel nézvén ugyancsak testvéri szeretettől áthatott gondolkozása és munkálkodása elé, reá mint a közös prot. ügyeknek többről-többre hivatott bajnokára a hú sáfárokat kedvelő Istennek elfogyhatatlan kegyelmét kéri; egyszersmind pedig megbizsa *Meczner Béla*, *Dókus Ernő* és *Komjáthy Béla* urakat, hogy a ref. egyház tisztelgő küldöttségéhez csatlakozván, élő szóval is fejezzék ki a bányai egyházkerület és ennek új püspöke előtt tisztáninenni ev. ref. egyh.-kerületünk legbensőbb szerencsekívánatait.

49. Tárgysorozat rendjén előterjeszti papi főjegyző az egyetemes konvent f. évi júniusi jkve nyomán az egyházkerületeket különösebben érdeklő határozatokat s ezekre vonatkozó véleményes javaslatait. Ezek alapján

kimondja az egyházkerületi közgyűlés, hogy
a) a konvent 21-ik jkvi pontjára való tekintettel, utasítja az egyházkerületi *tanügyi bizottság elöadóját*, hogy a konvent 1904. évi júniusi jkvének 51. sz. végzése értelmében használatba vett gyűjtő-íveket a lehető legpon-

tosabban és teljesebben kitöltvén, minden esztendő december havának végeig bocsássa az egyet. tanügyi bizottság rendelkezésére.

b) a 22-ik jkvi pont alapján figyelmezteti az egyh.-ker. *felsőbb leányiskola igazgatóját*, hogy miután a felsőbb leányiskolák a középiskolák rendjébe soroztattak be, jövőre az intézetről szóló jelentéseit stb. az egyetemes tanügyi bizottság középiskolai szakelőadójának küldje fel.

c) a 23. jkvi pont értelmében felhívja az államsegéllyel gyámolított népiskolákat fentartó egyházközségeket, hogy előfordulható szükség esetén a minisztériumhoz intézendő kérvényükben a vallás- és közokt. miniszternek 1904. év dec. 24. napján 101,748. sz. a. kelt biztató leiratára is hivatkozzanak.

d) a 24. jkvi pontban foglalt felhívásnak megfelelően utasítja a közép és felső iskolák igazgatóit, hogy a tanintézet állapotáról szóló részletes évi jelentésöket s a minisztériumhoz, illetőleg az országos statisztikai hivatalhoz felterjesztendő kimutatás egy példányát minden tanév végén az egyet. tanügyi bizottság elnökének is küldjék meg.

e) a 25-ik jkvi pont rendelkezése értelmében felhívja a kebelbeli középiskolák igazgatóit, hogy a gimnáziumi oktatásra való felügyelet céljából foganatosított intézkedéseket tudomásul vétel végett egyetemes konventünknek jelentésük be.

f) a 30-ik jkvi pont 2-ik alpontja alapján, tekintettel arra, hogy Dunamellék egyes községeiben a r. kath. népiskolák fentartása a politikai község jövedelmeiből eszközöltetik, ami által a más felekezetbeliek a r. kath. egyház céljaira — ha szinte közvetve is — de tényleg megadóztatnak: — felhívja az egyes egyházközségeket, különösen azok őrállóit a netaláni hasonló sérelmes esetek kifürkészésére és haladéktalan bejelentésére.

g) a 31-ik pont értelmében az olyan missioi egyházak lelkészeit, akiknek rendes lelkészi fizetésébe a missioi segély az állami kiegészítés alkalmával beszámíttatott, utasítja, hogy e helytelen beszámítással szemben lelkészi díjlevelők helyesbítése és kiegészítése végett esperesök és püspökjök útján folyamodjanak a vallás- és közokt. miniszteriumhoz.

h) a 45-ik pont 3. alpontjára felhívja az egyházkerületi Névkönyv szerkesztőjének figyelmét.

Ugyane pont 5-ik alpontja szerint figyelemzeti a lelkészeket, hogy minden olyan esetben, amikor más egyházból mennek hozzájuk a házasság egyházi megáldása végett, a házasságkötés tényéről az illetékes lelkészt vagy lelkészeket értesítsék.

Ugyane pont 7-ik alpontja értelmében emlékezteti a lelkészeket, hogy a zsinat a két prot. egyház közös bizottsága által — a nagy-gerezsdi egyezés alapján készített — s a két prot. egyház egyházi közösségben élő tagjainak, valamint a lelkészeknek, tanítóknak kölcsönös jogait és kötelességeit szabályozó újabb egyezséget azzal a megjegyzéssel vette tudomásúl, hogy ha és amennyiben szüksége merülne fel, az ágostai hitv. ev. egyház főhatóságával egyetértve, az egyesség módosítása iránt intézkedhessék.

Ugyane pont 8-ik alpontja alapján felhívja a lelkészeket, hogy az u. n. vadházasságokkal szemben a fenálló országos törvények korlátai közt a megfelelő lelkészi gondozáson kívül a presbiteriumok által is igyekezzenek minden célravezető s a helyi viszonyok által is indokolt intézkedést életbe léptetni.

50. Az egyetemes konventhez *egyszersmindenkori közalapi segélyért* folyamodott a nyolc egyházmegyéből összesen: 29 egyház. Kérnek: 44.011 koronát. Ajánljatik az egyházmegyék-

től összesen 27 egyház: 18.600 koronára. Még pedig:

1200 koronára: Csobád, Sajó-Keszi, Ricse, Szögliget, Beretke;

1000 koronára: Rozsnyó, Ládháza, Parasznya, Gercsely, Csobaj, Mályi;

600 koronára: Susa, Vizsoly, Mályinka, Perbenyik;

500 koronára: Diósgyőr, Miglész, Bés, Barcika, Újfalu;

200 koronára: Nagy-Bozsva, Alsó-Lánc, Csarnahó, Borsi Szürnyeg;

100 koronára: Reste, Nagy-Toronya.

Egyházkerületünk a folyamodó egyházak az egyetemes konventnek segélyezésre a követt kezű sorrendben ajánlja:

1200 koronára:

1. Beretkét leégett lelkészlaképítésre,
2. Csobádot iskola s tanítói lak-építésre,
3. Szögligetet templom- és iskolaépítésre,
4. Ricset iskolaépítésből eredt adósságtörlesztésre,
5. Sajó-Keszit templomjavítás és új iskolaépítésre.

1000 koronára:

1. Ládházát iskolaépítésre,
2. Rozsnyót templomépítésből eredt adósságtörlesztésére,
3. Parasznyát adósságtörlesztésre,
4. Gercselyt templomépítésre,
5. Csobajt építkezésre.

600 koronára:

1. Vizsolyt templomjavításra,
2. Susát templomépítésből eredt adósságtörlesztésére,
3. Mályinkát adósságtörlesztésre,

4. Mályit tűzkár miatti építkezésre,
5. Perbenyiket templomépítésre.

500 koronára:

1. Bést adósságtörlesztésre,
2. Diósgyőrt ”
3. Miglécet iskolaépítésre,
4. Barcikát templomjavításra.

Kisebb segélyekre:

1. Nagy-Bozsvát építkezésre,
2. Csarnahót ”
3. Alsó-Láncot ”
4. Borsit adósságtörlesztésre,
5. Ujfalut új iskolaépítésre,
6. Szürnyeget adósságtörlesztésre,
7. Restét építkezésre,
8. Nagy-Toronyát adósság és közszükség fedezésére.

51. *A lelkészek közül közalapi segélyt* kér az alsó-borsodi egyházmegyéből: Somodi János heő-bábai lelkész. Az egyházmegye sok adósságára és hosszas betegeskedésére való tekintetből 300 korona segélyre ajánlja.

Somodi János kérvénye az egyházmegye véleménye alapján pártolólág terjesztetik fel az egyetemes konventre.

52. *Tőkesegélyre* kéri magokat felvételni az alsó-zempléni egyházmegyéből: erdő-horváthi templomépítés végett: 8000 koronára; a gömöri egyházmegyéből: Páskaháza új iskolaépítésből maradt adósság törlesztése végett: 6000 koronára.

Tőkesegélyért való folyamodványokat az egyetemes konvent 1908. év végéig nem fogad el. (1904. évi 42. számú határozat.) Ugyanazért ezeket a kérvényeket az egyházkerület az ille-

tékes egyházaknak azzal az utasítással küldi vissza, hogy segélykérés végett majd csak 1908. után jelentkezzenek.

53. *Tökesegélyének* kiadását az egyházmegye pártoló felterjesztése mellett *megsürgeti* Ragály; a II-ik sorozatból az első sorozatba való áthelyezését kérelmezi Nyekézseny és Kőrös.

Az 1904. évi egyetemes konvent 42. számú határozatában azt is kimondta, hogy az ilyen irányú felterjesztéseket csak rendkívüli és indokolt esetekben tegyék meg az egyházkerületek.

Mivel úgy Ragálynak, mint Nyekézsenynek és Kőrösnek a kérvényét olyan rendkívüli szükséggel nem látja az egyházkerület megindokolva, aminő a többi folyamodó, de még ki nem elégitett egyházak helyzetében is fenn ne foroghatna: ugyanazért a folyamodó egyházak sürgetésének a felterjesztését a konventi határozat figyelembevételére folytán, ez idő szerint mellőzi.

54. Olvastatott az egyetemes konvent elnökségének az átíratott arról, hogy a *missiói lelkészek részére kiállított rovatos ívek* (táblás-kimutatás és utazási napló) kinyomattatván, szétosztás és kötelező használat végett az egyetemes konvent 1905. évi 31. számú határozata értelmében az illetékes püspöki hivatalnak megküldettek.

Tudomásul vétetik.

55. Jóváhagyás és megerősítés végett az egyes egyházmegyéből a következő *lelkészi és tanítói díjlevelek* terjesztettek fel egyházkerületünkre:

a) az abauji egyházmegyéből: a h.-zsadányi lelkészi és fuló-kércsi lelkészi díjlevél 4—4 példányban;

b) az alsó-borsodi egyházmegyéből: a f.-ábrányi lelkészi és tanítói díjlevél 3—3 példányban;

c) a felső-zempléni egyházmegyéből: a tussai lelkészi, a bodzásujlaki lelkészi és a miglészi tanítói díjlevél 3—3 példányban;

d) a tornai egyházmegyéből: a görgői tanítói díjlevél 3 példányban;

e) az ungi egyházmegyéből: az iskei, ásványi, szalókai lelkészi és k.-dobronyi tanítói díjlevél 3—3 példányban.

Mindezen díjlevelek az egyházmegyék jegyzőkönyvei alapján jóváhagyatnak és megerősítetnek, s egy-egy példányuk az egyházkerületi és egyházmegyei irattárakban helyeztetik el, egy-egy példányuk pedig az illető egyházaknak adatik vissza.

56. Az egyes egyházmegyékből a következő *lelkészi és tanítói változások és beerősítések* jelentettek be:

a) az abauji egyházmegyében megválasztottak és beerősítettek lelkészekké: Kőrösy Sámuel putnoki segédlelkész, H.-Zsadányban, Baksy István szeszta-komáróci lelkész Szászfára, Kóródi Lajos pamlényi lelkész Fulókércsre, ifj. Benke István h.-büdi lelkész Csobádra; tanítókká: ifj. Melegh Károly barkai tanító Fügödre, Kovács Béla déghi tanító Nyiribe, Sipos Ferenc nagytoronyai tanító Vajkócra, Tóth István selyebi tanító nagyobb fitanító és kántornak Szikszóra, Dánér Ferenc tuzséri tanító Györkére, Szécsényi Endre okleveles ifjú tanító Alsólánra, Sipos József okl. ifj. tanító Selyebre;

b) az alsó-borsodi egyházmegyében lelkésszé: Kerekes Zsigmond Maklárra; tanítókká: Szabó Andor Tiszaoszlárra, Tóth József Emödre, Orbán József Sályba, Zarándy István Aranyosra, Hörömpő Jolán Dorogmára, Árokszállási János Átányba;

c) az alsó-zempléni egyházmegyében: segédlelkészekül bekebelezettek: ifj. Bálint Dezső Sárospatakra, Sélley László Tiszalúkra; tanítókká: Pálúr József Vajdácskára, Diószeghy János és Nagy Béla Tisza-ladányba;

d) a felső-zempléni egyházmegyében: lelkésszé: Hubay Bertalan sátoraljaujhelyi segédlelkész Bodzásujlakra; tanítókká: Pálúr József Miglészre, Gyarmathy László Bodzásujlakra;

e) a gömöri egyházmegyében: tanítókká: Fövenyessy János Alsó-Szuhára, Vígváry Ferenc Zubogyra, Bodzássy Mátyás Runyára, Czangár Lajos Gicére, Osváth Erzsike Pelsőcre;

f) a tornai egyházmegyében: tanítókká: Pataky Gyula Kápolnára, Kozma Sándor Varbócra, Benedek László Jabloncára;

g) az ungi egyházmegyében; lelkészekké: Benkő Lajos Iskére, Csomár Béla Ásványba; tanítókká: Orgován Sámuel Nagy-Szeretvára, Magyar Pál Nyarádra, Szekeres Dénes Felső-Röcsére.

Ezen választások és megerősítések az egyházmegyék jelentései alapján tudomásul vétetnek.

57. *Egyházi tisztségekre megválasztottak*: a gömöri egyházmegyében papi tanácsbíróvá: Buzi Márton kövecsesi lelkész, — világi tanácsbíróvá: báró Ragályi Balassa Ferenc; a f.-zempléni egyházmegyében világi tanácsbíróvá: Diószeghy János; az alsó-borsodi egyházmegyében világi főjegyzővé: dr. Kérészy Barna; az ungi egyházmegyében: világi főjegyzővé: Kovács Dániel.

Örvendetes tudomásul vétetik.

58. Az egyházmegyék jelentései szerint tavaszi gyűlésünk óta *elhaláloztak*: Nagy Károly legyesbényei, Lükő Béla görög- és Szabó Károly ároktői lelkészek.

Egyházkerületünk közgyűlése az egyházmegyék jelentéséből szomorúan értesül az anya-egyház ezen hű munkásainak kidőlteről. Hívek valának ők mindnyájan a reájok bízottakban — s az evangyeliomi igazságuk hirdetésében teljesített szent munkájok és jellemök tisztasága folytán nemcsak gyülekezeteik előtt állottak szeretetben, hanem példányszerű magoktartása által széles körben kivívták a mások tiszteletét is.

Egyházkerületünk nyugvó poraikra áldást kíván s emlékezetüket kegyelettel örökíti meg jegyzőkönyvének lapján.

59. A „Protestáns országos árva-egylet“ elnöke és titkára Budapesten f. é. június 20-án kelt levelében megköszöni

egyházkerületünk 200 koronás alapítványát; ugyanezen egylet pénztára és ellenőre nyugtázza az alapítványi összeg befizetését.

Tudomásúl vétetik.

60. Az abauji egyházmegye f. é. aug. 29—30. napjain tartott üléséből megerősítés végett felterjeszti a szikszói egyház két adásvételi szerződését. Egyikben eladja a *szikszói* 22. sz. tjkvben A) 4.6490 hrsz. a. felvett ingatlanát 1900 koronáért, a másikban pedig a szikszói 475. sz. tjkvben 521. hrsz. a. felvett ingatlanát 460 koronáért; továbbá a nevezett egyház azon kérelmét, hogy a vételárt iskolaépítésre fordíthassa.

Egyházker. közgyűlés a szerződéseket megerősíti és megengedi, hogy a vételár iskolaépítésre fordíttassék.

61. Az alsó-borsodi egyházmegye esperese felterjeszti több *noszvai* egyháztagnak felebezését az egyházmegye f. é. aug. 29-én tartott közgyűlésének, Tóth Kálmán tanító fizetése ügyében hozott határozata ellen.

Tóth Kálmán tanító fizetését ugyanis a noszvaji egyház presbiteriuma 1904. aug. 17-iki gyűlésében évi 200 koronával emelte, az 1905. aug. 6-án egy év múlva tartott egyházközségi közgyűlés pedig a fizetésemelést megszüntette. Az egyházmegyei közgyűlés Tóth Kálmán tanító felebezése folytán a presbiterium 1904. aug. 17-én hozott határozatát erősítette meg, tehát a fizetésemelést jóváhagyta.

Egyházker. közgyűlés, miután az E. T. 18. c) pontjának rendelkezése ellenére az 1904. aug. 17-én hozott határozat az egyházközségi közgyűlés elé nem terjesztetett, az egyházmegyének felebezésével megtámadott határozatát feloldja és Tóth Kálmán tanító felemelt fizetésének kiszolgáltatását beszünteti.

62. A felső-borsodi egyházmegye megújítja azt a kérelmét, hogy *Abodnak*, mint missiónak az eddigi 300 korona segély a konvent által ezután is megadassék.

Abod az állandó missiók közé vétetvén fel, újabb folyamodásra szükség nincsen.

63. A gömöri egyházmegye f. é. aug. 30-án tartott közgyűlésének jegyzőkönyvhitelítő-bizottsága felterjeszti a *naprágyi* egyháznak azon kérelmét, hogy részére az egyházkerület által kezelt 15000 kor. saját tőkéjéből 8000 kor. kölcsön utalványoztassék. Törlesztésül felajánlja az egyetemes konventtől 32 éven át adandó 300 kor. évi segélyt, de a tőkesegély után járó $1\frac{1}{2}\%$ jutalék nélkül. A bizottság a kölcsön megadását javasolja, de törlesztésül nemcsak a 300 kor. évi segély, hanem a 90 kor. $1\frac{1}{7}\%$ járulék fizetését és tőkésítését is javasolja.

Egyházker. közgyűlés megengedi, hogy az egyház 15000 kor. tőkéjéből 8000 koronát törlesztéses kölcsönül kivehessen; útasítja azonban az egyházat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényét az egyházker. pénzügyi választmányhoz adja be.

64. Ugyanazon egyházmegye ugyanazon üléséből felterjeszti a *páskaházi* egyház 4000 kor. kölcsönt kérő folyamodványát.

Utasítatik az egyház, hogy kérvényét kellően felszerelve az egyházker. pénzügyi választmányához adja be.

65. Ugyanazon egyházmegye ugyanazon üléséből felterjeszti a *rozsnyói* egyháznak segélyt és 4000 kor. kölcsönt kérő folyamodványát.

Utasítatik az egyház, hogy kérvényét kellően felszerelve az egyházker. pénzügyi választmányához adja be; segély iránt előterjesztett kérése pedig az egyházmegyei segélyosztó-bizottság figyelmébe ajánlatik.

66. A tornai egyházmegye f. é. szept. 7-én tartott közgyűléséből a *görgői* egyház felebbezése folytán felterjeszti azt a határozatát, melyben nem engedi meg, hogy a lelkészi állás egy évig helyettes lelkésszel töltsék be.

Az egyházker. közgyűlés a tornai egyházmegye határozatát az abban felhozott indokok alapján jóváhagyja s az esperest a választási eljárás megindítására a maga részéről is utasítja.

67. Az ungi egyházmegye megerősítés végett felterjeszti f. é. szept. 6-án tartott közgyűléséből a *záhonyi* egyháznak a Gregersen G. és fiai céggel kötött előleges kisajátítási szerződését, melyben 1600 □-öl területet 1600 koronáért elad.

Egyházker. közgyűlés a szerződést megerősíti, a vételár azonban tőkésítendő s kamatai a terület arányában a lelkészi és a tanítói javadalom részére adandók ki; ellenőrzés és jelentéssel az egyházmegye esperesét bizza meg.

68. Az ungi egyházmegye f. é. szept. 26–27. napjain tartott üléséből megerősítés végett ajánlólag terjeszti fel azon határozatát, melyben megengedte a *bajánházi* egyháznak, hogy a lelkészi állást az özvegyi év letelte után 3 éven át helyettes lelkésszel töltsse be.

Egyházkerületi közgyűlés az ungi egyházmegye határozatát megerősíti az egyházmegye által meghatározott azon feltétel alatt, hogy a három évi fél lelkészi jövedelem lelkészlak és templomépítési alap gyanánt kezeltessek, a számadás pedig minden év végén az egyházmegyei közgyűléshez beterjesztendő.

69. Az alsó-zempléni egyházmegye f. é. aug. 31-én tartott közgyűléséből megerősítés végett felterjeszti a *bodroghalászi* egyház adásvételi szerződését, melyben a roskóci 49. sz. tjkvben felvett erdőterületen az egyház lelkészét és tanítóját illető legeltetési jogot 120 koronáért eladja.

Egyházker. közgyűlés a szerződést megerősíti azon kikötéssel, hogy vételár tőkésíttessék, a befolyandó kamat pedig $\frac{2}{3}$ részben az egyház lelkészét, $\frac{1}{3}$ részben tanítóját illesse;

ellenőrzés és jelentéstétellel az illetékes esperest bízza meg.

70. Ugyanazon egyházmegye ugyanazon üléséből jóváhagyás és megerősítés végett felterjeszti a *tarcali* egyház szerződését, melyben előadja a Zólyominé által hagyományozott 1208 □-öl területű szántóföldet 800 koronáért.

Egyházkerületi közgyűlés az eladást elvileg megerősíti azon feltétel alatt, hogy a vételár mint tőke kezeltessék; miután pedig az egyház a szerződést be nem terjesztette, utasítja, hogy azt szabályszerűen kiállítva, a püspöki hivatalba küldje be.

71. Ugyanazon egyházmegye ugyanazon üléséből felterjeszti a *bodrogolaszi* egyháznak gr. Lónyay Elemérrel kötött csereszerződését, melyben az egyház elcseréli a b.-olaszi 60. sz. tjkvben II. 4. s. 397. hrsz. a. felvett mintegy 8 hold ingatlanát a gr. Lónyay Elemér tulajdonát képező, a sárospataki 3523. sz. tkvi betéten A I. 1—4. s. II. 1—12. s. számmal jegyzett mintegy 19 hold ingatlanáért, ad ezenkívül a nevezett gróf az egyháznak a Németh Józseffel kötött adásvevés céljára 1800 koronát, templomépítésre pedig 2000 koronát. Felterjeszti továbbá a nevezett egyháznak Németh József budapesti lakossal kötött adásvevési szerződését, melyben a sárospataki 2756. sz. betétben A. I. 1—2. s. sz. a. jegyzett és a cserébe kapott ingatlannal szomszédos ingatlanát 800 koronáért megveszi.

Egyházkerületi közgyűlés mind a két szerződést jóváhagyja és megerősíti; ellenőrzés és jelentéstétellel az illetékes esperesi hivatalt bízván meg.

72. A *kisgéresi* ev. ref. egyházközség 32 egyháztagnév-aláírásával 1905. szept. 14-iki kelettel azzal a panasszal járúl az egyházkerületi közgyűlés elé, hogy lelkészük, Miskolczi József már ötödik éve súlyos betegségben szenved s emiatt az isteniszteletek körül fogyatkozások és elégedetlenkedések jelentkeznek, amelyeknek mielőbbi megszüntetése az egész

egyházközség érdekében felettebb kívánatos s miután sem lel-készük, sem magok nem képesek a mutatkozó bajon — különösen a káplánhiány miatt — segíteni: arra kéri az egyh.-ker. közgyűlést, illetőleg az egyházkerület püspökét, hogy engedjen ki valakit a hittanhallgatók közül a papi hivatal összes teendőire való felhatalmazással, aki rendes kápláni fizetésért végezné papi szolgálatait.

Egyházkerületi közgyűlés sajnálattal értesül a kispécsi egyházi állapotok s az istenitisztelet végzése körül mutatkozó rendellenességek felől s amennyiben az egyes egyházközségek békesége és szép rendben való fejlődése feletti örkö-dés s a káplánok ide-oda helyezése az espere-sek feladata: — a panaszkodó egyházközség kérvényét, megfelelő elintézés végett kiadja az a.-zempléni egyházmegye esperesének, bizton remélvén, hogy amennyiben saját hatáskörében a panaszolt bajt nem orvosolhatná, minden tör-vényes utat és módot meg fog kísérteni a kis-géresi hívek lelki szükségeinek megfelelő kielé-gítése végett.

73. Az alsó-zempléni egyházmegye felterjeszti f. é. aug. 31-én tartott üléséből a *tarcali* egyháznak az egyházker. pénz-tárából 5% kamat mellett 8—10000 kor. kölcsönt kérő folyamodványát.

Elintézés végett áttétetik az egyházker. pénz-ügyi választmányához.

74. A felső-zempléni egyházmegye f. é. szept. 4. napján tartott üléséből megerősítés végett felterjeszti a *gálszécsi* ev. ref. egyháznak a tőketerebes—gálszécs—varannói h. é. vasúti részvénytársasággal kötött adás-vevési (kisajátítási) szerződését, melyben a nevezett vasút céljaira elad a kohányi 95. és 96. sz. tjkvben foglalt ingatlanaiból 250 és 145 □-öl területet négyzet-ölenként egy koronáért.

Egyházker. közgyűlés mind a két szerző-dést megerősíti azon határozott feltétellel, hogy

a vételár tőkésíttessék s csak a kamat élvezete illeti meg a lelkészt és tanítót az eladott ingatlanok területének arányában; ellenőrzés és jelentéstétellel pedig az esperest bízva meg.

75. Ugyanazon egyházmegye ugyanazon ülésből felterjeszti az egyházker. pénztárból felveendő kölcsön kieszközlését kérő folyamodványát a *szőlőskei* és a *bodzásujlaki* egyháznak; a szőlőskei egyház 2000, a bodzásujlaki 4000 kor. kölcsönt kér.

Áttétetik az egyházker. pénzügyi választmányhoz.

76. A *lelkészi fizetés léves felszámítása miatt kiigazítási kérvényt* terjesztettek fel egyházmegyéik pártolása mellett:

1. *Nagykinizs*, mivel 19 hold és 602 □-öl föld jövedelme, amely tényleg az egyház használatában áll, a lelkész jövedelme gyanánt számíttatott fel;

2. *Kisdobsza*, mivel ott oly magasra lett felbecsülve az ingatlanok haszna és egyéb jövedelem is, hogy az a valóságoknak már teljességgel nem felel meg.

Egyházkerületünk a felterjesztett kérvényeket azzal az utasítással adja vissza az illetékes egyházaknak, hogy — amint azt már a folyó évi tavaszi gyűlés 52. számú határozatában is kimondotta — kiigazítás iránti kérvényeiket az esperes és püspök útján terjesszék fel az illetékes miniszteriumhoz.

77. *Szabó József* nagymihályi lelkész betegeskedése és öreg kora (73 éves), — *Simon Gyula* szilvási lelkész betegségéből folyó munkaképtelensége alapján kéri a káplántartási jogosultság megállapítását és ez utóbbi az 500 korona káplántartási állami segély kieszközlését.

Egyházkerületünk közgyűlése *Szabó József* nagymihályi lelkész részére, öreg kora és betegeskedése, — *Simon Gyula* szilvási lelkész

részére, súlyos betegsége miatt való munkakép-
telenség alapján, a káplántartási jogosultságot
megállapítja s ez utóbbinak, mint államsegélyes
lelkésznek, 500 korona káplántartási államsegély
iránti kérvényét szíves ajánlással terjeszti fel az
egyetemes konvent kongrua-bizottsága elébe.

78. Olvastatott dr. Tüdös István miskolci lelkésznek a
sárospataki főiskolánál viselt akadémiai tanári állásától való
megváláskor az egyh.-ker. közgyűléshez intézett búcsúzó levele.

Egyh.-ker. közgyűlés, midőn készséggel
ismeri el dr. Tüdös Istvánnak tíz évi tanári
működése alatt szerzett érdemeit, már elfoglalt
lelkészi állása teendőihez a mindnyájunk életét
bölcsen vezérlő isteni gondviselés áldását kéri.

79. A Molnár Erzsébet és Ilona néhai Molnár Pál lelkész
árvái, segílyt kérnek.

Kérvényök elintézés és figyelembe vétel
végett az alsó-borsodi egyházmegyéhez áttéteik.

80. A könyvkiadók alkalmi egyesülete kéri, hogy a nép-
iskolai ifjúsági könyvtárak szervezési ügye a közgyűlés tárgy-
sorozatába felvétessék.

A kérvény áttéteik az egyházkerületi tan-
ügyi bizottsághoz.

81. A tárgysorozat kimerítettén, elnöklő püspök örven-
dező lélekkel tekint vissza a gyűlés folyására s a tárgyalás
gyors és nyugodt menetére s ezért a gyűléstagok iránt elis-
merését és köszönetét fejezván ki, hálát ad egyúttal Istennek
az ő jóságáért s anyaszentegyházunkat és a sárospataki főis-
kolát továbbra is a hívek buzgó szeretetébe ajánlván,

a közgyűlést a jelenlevőknek az elnökség
iránt nyilvánított hálás elismerése között bezárja,
jegyzőkönyv hitelesítésére Meczner Béla és Fejes

István elnöklete alatt Debreceni Bertalan, Bálint Dezső, Meczner András sárospataki lakosokat és a sárospatakon lakó főiskolai igazgatókat és jegyzőket küldvén ki.

Hitelesített Sárospatakon, 1905. október hó 11-én.

FEJES ISTVÁN

küldöttségi elnök.

DR. RÁCZ LAJOS

MECZNER ANDRÁS

DR. MECZNER SÁNDOR

DR. FINKEY JÓZSEF

RADÁCSI GYÖRGY

egyházkerületi papi főjegyző.

II.

BÍRÓSÁGI ÜGYEK.

A tiszáninnyi ev. ref. egyházkerület közigazgatási bíróságának, mint felebbviteli bíróságnak Sárospatakon, 1905. szept. 27-én tartott üléséről felvett jegyzőkönyv.

I.

A zubogyi lelkészválasztás.

Jelenvannak:

Kun Bertalan püspök és Meczner Béla egyházmegyei gondnok elnöktete alatt: Szabó Endre, Keresztúri József, Révész Kálmán, Nagy Ignác, Hutka József, Ragályi Géza esperesek, Ragályi Béla, Meczner József, Komjáthy Béla, Ragályi Gyula egyházmegyei gondnokok, Radácsi György, Fejes István, Debreceni Bertalan egyházkerületi tanácsbírák, Dr. Finkey Ferenc egyházkerületi aljegyző, mint jegyző és előadó.

Egyházi elnök az ülést az ügy megnevezésével megnyitván, felhívja előadót az ügy ismertetésére. Az előadó szóbeli ismertetése s a gömöri egyházmegye bírósága által az ügyben 1905 aug. 31-én Rimaszombatban hozott ítélet felolvasása után, mely szerint az 1905 június 4. napján Zubogyon meg-ejtett lelkészválasztás, melyen Zajdó László barkai lelkész választatott meg lelkésznek, törvényszerűnek mondatott ki s a választás megerősített, mely ítélet ellen Konyha Lajos és három zubogyi egyháztag, több zubogyi egyháztag nevében is, felebbezést adott be,

a tiszáninneri ev. ref. egyházkerület közigazgatási bírósága, mint felebbviteli bíróság, zárt ülésben a következőleg

ítélt:

A gömöri egyházmegye közigazgatási bíróságának ez ügyben hozott ítélete, indokainál fogva, helybenhagyatik.

Kelt mint fent.

MECZNER BÉLA,
egyházmegyei gondnok,
a bíróság világi elnöke.

KUN BERTALAN,
ev. ref. püspök,
a bíróság egyházi elnöke.

DR. FINKEY FERENC,
a bíróság jegyzője.

II.

Mészáros József, zsérci tanító fegyelmi ügye.

Jelenvannak:

Kun Bertalan püspök és Meczner Béla egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Nagy Pál, Szabó Endre, Keresztúri József, Révész Kálmán, Hutka József, Ragályi Géza esperesek, Ragályi Béla, Meczner József, Komjáthy Béla, Ragályi Gyula egyházmegyei gondnokok, Radácsi György, Fejes István, Debreceni Bertalan egyházkerületi tanácsbírák. — Előadó: Debreceni Bertalan egyházkerületi tanácsbíró. Jegyző: Dr. Finkey Ferenc egyházkerületi aljegyző.

Egyházi elnök az ülést az ügy megnevezésével megnyitván, felhívja előadót az ügy ismertetésére. Előadó élőszóval ismerteti az ügyet s felolvassa az alsó-borsodi egyházmegye fegyelmi bírósága által ez ügyben Miskolcon, 1905. évi július 25-én hozott ítéletet, mely szerint Mészáros József, zsérci tanító az Egyházi Törvények 301. §-ának 3. 9. és 10. pontjaiba ütköző fegyelmi vétségek elkövetésében vétkesnek mondatott ki s az Egyházi Törvények 302. §-ának e.) pontja alapján

tanítói hivatalától véglegesen megfosztatott és az 5 korona 95 fillér perköltség megtérítésében marasztaltatott, mely ítélet ellen Mészáros József az ítélet kihirdetése alkalmával előszóval felebbezést jelentett be.

Erre a tiszáninneri ev. ref. egyházkerület fegyelmi bírósága, mint felebbviteli bíróság, zárt ülésben egyhangúlag a következő

ítéletet

hozta :

Az alsó-borsodi egyházmegye fegyelmi bíróságának ezen ügyben hozott fentebbi ítélete indokainál fogva helybenhagyatik.

Jelen ítélet tudomásul vétel végett a többi négy ev. ref. egyházkerület elnökségével közöltetik.

Kelt mint fent.

MECZNER BÉLA,

egyházmegyei gondnok,
a bíróság világi elnöke.

KUN BERTALAN,

ev. ref. püspök,
a bíróság egyházi elnöke.

DR. FINKEY FERENC,

a bíróság jegyzője.

III.

Palságh Géza, nagyrozvágyi tanító özvegyének özvegyi éve.

Jelenvannak:

Kun Bertalan püspök és Meczner Béla egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Nagy Pál, Szabó Endre, Révész Kálmán, Nagy Ignác, Hutka József, Ragályi Géza esperesek, Ragályi Béla, Meczner József, Komjáthy Béla, Ragályi Gyula egyházmegyei gondnokok, Radácsi György, Fejes István, Debreceni Bertalan egyházkerületi tanácsbírák és Dr. Finkey Ferenc egyházkerületi aljegyző, mint jegyző és előadó.

Egyházi elnök az ülést az ügy megnevezésével megnyitja s felhívja előadót az ügy ismertetésére. Előadó előszóval

ismerteti az ügyet, majd felolvassa az alsó-zempléni egyházmegye bírósága által ez ügyben 1905 aug. 31-én Sárospatakon hozott ítéletet, mely szerint özv. Palságh Gézáné ama kérelmével, hogy néhai férje után őt illető félévi kegydíja a nagy-rozvágyi egyházzal szemben megítéltessek, elutasított, mely ítélet ellen özv. Palságh Gézáné felebbezést adott be.

Erre a tiszáninneri ev. ref. egyházkerület közigazgatási bírósága, mint felebbviteli bíróság, zárt ülésben a következő

ítéletet

hozta :

Az alsó-zempléni egyházmegye közigazgatási bíróságának ezen ügyben hozott fentebbi ítélete megváltoztatatik. Özv. Palságh Gézáné özvegyi kegydíja a nagy-rozvágyi egyházzal szemben megállapítatik. Utasítatik ennél fogva a nagy-rozvágyi egyház előjárósága, hogy a félévi tanítói fizetés összegét özv. Palságh Gézánénak a jelen ítélet kézhezvételétől számított 15 nap alatt fizesse ki.

Indokok :

Néhai Palságh Géza, nagy-rozvágyi tanító, 1904 július havában Király-Helmecre választatván meg tanítóvá, 1904 július 20-án nagy-rozvágyi tanítói állásáról lemondott. A nagy-rozvágyi egyháztanács ugyanezen hó 24-én tartott ülésében e lemondást elfogadta s Palságh Géza kérelmére neki 3 évi tanítói működéséről 1904 szept. 1-ig szóló szolgálati bizonyítványt állított ki. Ugyanez a presbiteri gyűlés intézkedett a tanítói állásnak pályázat útján leendő betöltéséről, ami aug. 21-én meg is történt.

Palságh Géza azonban, aki lemondása után is a kántortanítói teendőket lelkiismeretesen végezte, 1904 aug. 12-én, véletlen szerencsétlenség folytán meghalt. Özvegye az egyházkerületi szabályrendelet alapján férje után őt megillető kegydíjat, vagyis félévi fizetést a nagy-rozvágyi egyháztól többszöri kérelme dacára meg nem kapván, az esperesi hivatal útján az egyházmegyei bírósághoz folyamodott özvegyi díjának megállapításáért.

Az egyházmegyei bíróság hivatkozott ítéletében özv. Palságh Gézánét kérelmével elutasította, azon indokból, hogy néhai Palságh Géza elhalálása napján már nem volt a nagy-rozvágyi egyház tanítója, miután állásáról halála előtt pár héttel lemondott, e lemondást a nagy-rozvágyi presbyterium elfogadta s neki elbocsátó bizonyítványt is adott, valamint azért is, mert a nagy-rozvágyi egyház 1904 augusztus havában már új tanítót választott, akinek fizetése 1904 szeptember 1-től csonkítatlanul volt kiszolgáltatandó.

Egyházkerületi bíróság az egyházmegyei bíróság ítéletének ezen indokait nem találta elfogadhatóknak.

Egyházkerületi szabályrendeleteink és az állandó gyakorlat szerint is a tanítóváltozások rendszerint szeptember 1-én, az iskolai év kezdő napján foganatosítandók. Palságh Géza is tehát, habár nagy-rozvágyi tanítói állásáról 1904 július 20-án lemondott s július 24-én lemondása elfogadtatott, 1904 szept. 1-ig a nagy-rozvágyi egyház tanítója volt s új állását csakis szept. 1-én volt elfoglalandó, amit kétségtelenül igazolnak az egyházmegye által is valóknak elfogadott ama tények, hogy: 1. Palságh Gézának a nagy-rozvágyi presbyterium 1904 szept. 1-ig szóló hatállyal állította ki a szolgálati bizonyítványát; 2. a nagy-rozvágyi egyház Palságh Gézának aug. havi fizetését is minden nehézség nélkül kiszolgáltatta s temetési költségeit fedezte; 3. hogy Palságh Géza 1904 július 24-től halála napjáig, aug. 12-ig a kántori teendőket Nagy-Rozvágyon pontosan teljesítette.

Miután pedig az özvegyi kegydíj minden kétségen kívül azt az egyházat terheli, amelynek az illető elhalt egyén halála napján hivatalnoka volt, özv. Palságh Gézáné özvegyi kegydíja — ami őt néhai férje után szintén minden kétségen felül megilleti — a nagy-rozvágyi egyházzal szemben volt megállapítandó. A király-helmeci egyházat, amelynek tanítói állását néhai Palságh Géza még nem foglalta el, az özvegyi díj fizetésére kötelezni nem lehetett.

Az a körülmény, hogy a nagy-rozvágyi egyház 1904 augusztus 21-én, tehát már a Palságh Géza halála után, új tanítót választott, akinek a pályázati hirdetményben biztosított fizetését „a díjlevél csonkítatlan betartása mellett“ szeptember 1-étől folyósítania kellett, a dolog érdemén egyáltalán nem változtat. Miután Palságh Géza, halála napján, jogilag és

tényleg a nagy-rozvágyi egyház tanítója volt, a nagy-rozvágyi egyház az Egyházi törvények, az egyházkerületi szabályrendeletek, a gyakorlat és a méltányosság alapján köteles elhalt tanítója özvegyének a félévi özvegyi kegydíjat kiszolgáltatni.

Ezek alapján az alsó-zempléni egyházmegyei bíróság ítéletét, mely a folyamodó özvegyet jogos kérelmével alaptalanul utasította el, megváltoztatni s a nagy-rozvágyi egyházat törvényes kötelezettségének teljesítésére utasítani kellett.

Kelt mint fent.

MECZNER BÉLA,
egyházmegyei gondnok,
a bíróság világi elnöke.

KUN BERTALAN,
ev. ref. püspök,
a bíróság egyházi elnöke.

DR. FINKEY FERENC,
a bíróság jegyzője.

IV.

Kerekes Gábor csaji tanító peres ügye.

Jelenvannak:

Kun Bertalan püspök és Meczner Béla egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Nagy Pál, Szabó Endre, Keresztúri József, Ragályi Géza, Hutka József, Nagy Ignác esperesek; Ragályi Béla, Komjáthy Béla egyházmegyei gondnokok; Radácsi György, Fejes István, Debreceni Bertalan egyh. ker. tanácsbírák; dr. Finkey József egyh. ker. aljegyző, mint jegyző és előadó.

Egyházi elnök az ülést az ügy megjelölésével megnyitja s felhívja az előadót annak ismertetésére. Előadó az ügyet előszóval ismerteti, ezután felolvassa az abauji egyh. megye bíróságának Kerekes Gábor nyug. f. csaji tanító által a csáji egyház ellen indított peres ügyében hozott ítéletét, mely szerint a nevezett bíróság 1905. aug. 29-én tartott ülésében kimondja, hogy Kerekes Gábor nyug. tanítót az összes tanítói fizetésből még $\frac{1}{4}$ rész illeti meg, köteles azonban az általa felvett félévi tandíj felét, 63 koronát visszafizetni: köteles az

egyház panaszosnak $\frac{1}{4}$ évi bérösszeg fejében 75 koronát, trágya értékeért 40 koronát fizetni, vetőmag címen 320 liter búzát és 80 liter rozst természetben kiadni. Az ítéletben az egyház képviselői megnyugodtak, Kerekes Gábor azonban fellebezését bejelentette és annak indokát írásban be is nyújtotta. Az indokok felolvasása után, a tiszáninneri ev. ref. egyházkerület bírósága, mint közigazgatási felebbviteli bíróság a következő

ítéletet

hozta :

Az eljáró bíróság ítélete az E. T. 354. §-ának alkalmazásával feloldaták, s az abauji egyházmegye bírósága újabb szabályszerű eljárásra s a kifejtendők alapján újabb határozat hozatalára útasítottak.

Indokok.

Fel kellett oldani a felebbezéssel megtámadott ítéletet és ennek következtében az abauji egyh. megye bíróságát újabb tárgyalásra és ítélet hozatalra útasítani azért, mert az egyh. ker. bíróság nem látja a vitás ügyet annyira felderítettnek, hogy alapos ítéletet hozhasson.

Az egyh. megyei bíróság ugyanis a tárgyalásra megjelent felek ellenkező és az iratok közt levő tanítói díjlevéllel sem egyező állításainak, ténybeli előadásainak felderítésére szolgáló bizonyítás foganatosítása nélkül hozta meg a maga határozatát.

Sárospatak, 1905. szeptember 27.

MECZNER BÉLA

egyhm. gondnok,
a bíróság világi elnöke.

KUN BERTALAN

ev. ref. püspök,
a bíróság egyházi elnöke.

DR. FINKEY JÓZSEF

jegyző.

V.

Az időszaki tanács tagjaiul megválasztottak :

Nagy Ignác, Hutka József, Lévy József,
Miklós Ödön és Komjáthy Béla, mint rendes,

Ragályi Géza, Br. Vay Elemér, Meczner József,
Ragályi Gyula és Zombory Gedő, mint póttagok.

- Jegyzették : *Radácsi György* egyházkerületi papi főjegyző az 1—6, 29—30, 33—36, 48—49, 72. és 81. pontokat.
- Szalay László* egyházkerületi világi főjegyző a 9. 16—28. pontokat.
- Czinke István* egyházkerületi papi aljegyző a 10—12, 31, 47. pontokat.
- Vattay László* egyházkerületi papi aljegyző a 13—15, 32, 44—46, 50—58, 62, 76—77. pontokat.
- Dr. Finkey József* 40—43, 59—61, 63—71, 73—75, 78—80. és a IV. bírósági pontokat.
- Dr. Finkey Ferenc* egyházkerületi világi aljegyző a 7—8, 37—39. és az I—III. és V. bírósági pontokat.

FÜGGELÉK.

A sárospataki ev. ref. főiskolai internátus szervezeti szabályzata.

I. Az intézet címe.

1. §. Sárospataki ev. ref. főiskolai internátus.

II. Az internátus célja.

2. §. Az internátus célja, hogy az abban elhelyezett növendékek teljes ellátásban, állandó felügyeletben s emellett vallás-erkölcsös és hazafias nevelésben részesüljenek.

III. Felvétel.

3. §. Az internátusba akadémiai hallgatók és gimnáziumi tanulók vétetnek fel.

4. §. Az internátusba való felvétel jelentkezés alapján történik. A jelentkezés határideje minden év augusztus 1-je. Jelentkezni a főiskolai közigazgatónál kell.

5. §. Az internátusi ellátás díja az iskolai évre 500 korona, mely 4 egyenlő részletben, t. i. a felvételnél, november 15-én, február 1-én és április 15-én előre fizetendő a főiskolai pénztárba.

IV. Kilépés.

6. §. A növendékek szüleik beleegyezésével az internátusból kiléphetnek. A kilépés 1 hónappal előre bejelentendő az internátusi felügyelő-tanárnál s csak a hónap 1-én történhetik. A bejelentés elmulasztása vagy az internátusból való kizáratás esetén az

internátus elhagyásától számított egy havi ellátási díj megfizetése kötelező.

7. §. Amely növendék megszűnt a főiskola tanulója lenni, az az internátusban sem maradhat.

V. Ellátás.

11. §. Ellátás alatt lakás, élelmezés, fűtés, világítás, orvosi gyógykezelés és kiszolgálás értendő.

12. §. Az élelmezés a következő: *reggelire* és *uzsonnára* kávé vagy tej és zsemle vagy kenyér; *ebédre* hús mártással körözve, főzelék feltéttel vagy ehelyett tésztaétel és kenyér, *vacsorára* főzelék v. tészta, pecsenye körözve és kenyér.

VI. Felügyelet.

13. §. Az internátus fölött a főfelügyeletet a főiskola igazgató-tanácsa gyakorolja. A gimn. növendékek közvetlen felügyeletére az igazgató-tanács egy az internátusban lakó tanárt alkalmaz, ki a növendékekre felügyel, azokat tanulmányaikban segíti, velük együtt étkezik és a szabad órákban a társalgásra és játékra vigyáz. Az internátusban lakó akadémiái hallgatók fölött a felügyeletet az akadémiái tanárok gyakori látogatások által gyakorolják, a házi rend megtartása tekintetében ezeket is a bentlakó tanár ellenőrzi.

VII. Istenítészelet.

14. §. Vasárnap és ünnepnapokon vagy egyéb alkalmakkor a növendékek a főiskola többi tanulójával együtt vesznek részt az istenítészeleten.

VIII. Tanulmányok.

15. §. Tanulmányi és iskolai fegyelem tekintetében a növendékek a főiskola többi tanulójával egyenlő elbánás alá esnek.

16. §. Iskolai tandíj s egyéb tanulmányi s ezekkel együtt másoktól szedett díjak az internátusi növendékekre is kötelezők.

IX. Házirend.

17. §. A felkelés ideje a téli hónapokban 6 óra, a nyáriakban $\frac{1}{2}$ 6. A lefekvés ideje mindig $\frac{1}{2}$ 10.

18. §. Az étkezés ideje: reggeli $\frac{1}{2}$ 8, ebéd 12, uzsonna 4, vacsora $\frac{1}{2}$ 7 órakor.

19. §. A tanulás ideje reggel felkelés után $\frac{1}{2}$ 8-ig (ismétlés), délután 5—7-ig, este $\frac{1}{2}$ 8— $\frac{1}{2}$ 10-ig. Tanulás céljából reggel előbb felkelni, vagy este tovább fenmaradni csak a felügyelő-tanár ellenőrzése mellett szabad.

X. Ruházat és fehérnemű.

20. §. Kell, hogy minden növendéknek legalább 2 öltözet ruhája, egy felöltője s egy téli felső kabátja és 2 pár köznapi viselésre való egész cipője (nem félcipő) legyen.

21. §. Minden növendék tartozik továbbá hozni 10 nappali inget, 6 hálóinget, 8 lábravalót, 24 zsebkendőt, 12 pár harisnyát, 6 törülközőt, 1 párnát, 1 paplant gombokkal, 3 párnahuzatot, 1 paplanlepedőt gomblyukakkal, 3 ágylepedőt, egy ruhakefét, 1 hajkefét, 1 fésűt, 1 fogkefét és egy házi tükröt.

A fehérneműnek a növendék neve kezdőbetűivel kell ellátva lenni.

XI. Gyógykezelés.

22. §. Az internátusi növendék a főiskolai orvos kezelésében részesül, súlyosabb természetű betegség esetén a főiskolai kórházban helyeztetik el s ott az ápolónő gondozza. Gyógyszerről a főiskolai ifj. betegsegélyző-egylet gondoskodik.

XII. Látogatások, kimenők.

23. §. Szülők, rokonok, ismerősök a növendékeket csak megszabott s tanulmányi időn kívül eső órákban látogathatják meg. Rendkívüli esetekben a szülők más időkben is látogathatják őket.

XIII. Zsebpénz.

24. §. A felügyelő-tanár tudta és beleegyezése nélkül a növendékeknek semmiféle pénz nem lehet. Kéretnek tehát a szülők, hogy a pénzküldeményeket a felügyelő-tanár címére küldjék.

25. §. A felügyelő-tanár gondoskodik arról, hogy a növendékek a szülőktől kapott pénzt csakis valódi szükségleteik fedezésére és takarékosan használják fel.

26. §. A növendékek a kapott pénz hova fordításáról minden hó végén pontos jegyzéket írnak, melyet a felügyelő-tanár látta-moz és nyedévenként a szülőknek megküld.

XIV. Küldemények.

27. §. Bort vagy más szeszes italt a növendékeknek küldeni nem szabad.

XV. Házi fegyelem.

28. §. Az iskolai fegyelmi szabályokon kívül az internátus növendékei a következő külön fegyelmi szabályok alatt is állanak:

a) A növendékek a felügyelő-tanárnak és hatóságoknak tisztelettel, engedelmességgel tartoznak.

b) Tanulási idő alatt beszélgetni, zajt csinálni nem szabad.

c) A lefeküdt növendékeknek az ágyban beszélgetni s ezzel az aludni akarókat zavarni nem szabad.

d) A nagyobb növendékek (VII. osztálytól fölfelé) szülői írásbeli beleegyezés mellett az internátuson belül is dohányozhatnak. Máskülönben a dohányzás szigorúan tiltva van.

e) Minden növendék tartozik az internátus helyiségeit és felszerelését kimélni. Kártételeket a szülők megtéríteni tartoznak.

f) Adósságot csinálni, pénzt kölcsönözni, bármit is eladni szigorúan tiltva van.

g) Növendék-társaitól senki önhatalmú elégtételt nem vehet. Panaszával a növendék a felügyelő-tanárhoz forduljon.

XVI. Büntetések.

29. §. A jelen szabályok megsértésének büntetései:

a) megintás a felügyelő-tanár által,

b) megfeddés a " " "

Súlyosabb vétségeknél:

c) Jelentés a gimn., illetőleg akad. székhez figyelmeztetéssel a szülőkhöz az internátusból való kizárás veszélyére.

d) felterjesztés a gimn., illetőleg akad. széknek az internátusból való kizárás iránt.

30. §. A felügyelő-tanár a növendékek vétségeiről, büntetéseiről a szülőket értesíti.

TÁRGYMUTATÓ.

A gyűlésen megjelentek névsora.

I. Közgyűlési ügyek.

1. A gyűlést Kun Bertalan püspök megnyitja.
2. Br. Vay Béla főgondnok és Bernáth Elemér egyházmegyei gondnok elmaradását a közgyűlés részvétellel veszi tudomásul, a főgondnokot Meczner Béla helyettesíti.
3. Meczner Béla a főgondnoki széket elfogadja, a gyűlést üdvözli.
4. A megjelent gyűlési tagok igazolása, az elmaradtak igazolásának tudomásul vétele.
5. Lévy József, egyházkerületi világi tanácsbíró, tanácsbírói állását megtartja, mint ilyet a gyűlés melegen üdvözli.
6. Jelentés a főiskolai internátus előkészítése és szervezése ügyében.
7. A főiskola igazgató-tanács jelentése a sárospataki főgimnáziumban gyakorló tanárjelölt részére tervezett ösztöndíjas állásra hirdetett pályázat eredményéről s az igazgató-tanács további megbízása e tárgyban.
8. A felső-zempléni egyházmegye jelentése a zempléni egyház töketartozásának rendezése felől s az egyházmegye további teendője e tárgyban.
9. Bizottsági jelentés a tűzkárbiztosítás ügyében s további megbízások e tárgyban.
10. Egyházmegyei vélemények az egységes liturgia ügyében készített konventi javaslatról s az egyházkerület véleménye e tárgyban.
11. Czinke István, tanügyi előadó jelentése a nem felekezetünkhöz tartozó középfokú iskolák ev. ref. növendékeinek 1904/5. évi vallásvizsgáiról. A kerületnek erre hozott határozatai.
12. Egyházkerület véleménye az újított énekes-könyv felől.
13. Az abauji egyházmegye jelentése az eperjes-sárosi missiónak mikénti szervezéséről s ennek alapján önálló lelkészség szervezése Eperjesen.
14. Az egyházkerület hálás emlékezése Makó Márton volt eperjesi

lakosról, mint az eperjesi ev. ref. egyház kiváló jóltevőjéről. Megbízás az abauji esperes részére az eperjesi templom és lelkészlak tervezetének megkészítése végett. Utasítás az egyházkerületi pénztárnok részére az eperjesi templomépítési összeg kiszolgáltatása végett. Megbízás Frenczel Bertalan eperjesi missionarius lelkész részére, a lelkészi díjlevél és az állami kiegészítés kieszközlésének előkészítése végett. Intézkedés az eperjes-sárosi missiónak járó 1000 koronányi segély felől. Az eperjesi és abauj-vajkóci missiók határvonalainak megállapítására az abauji egyházmegye felhívatik. Az egyházkerület kérelme a konventhez az eperjesi és abauj-vajkóci missió segélyezése végett.

15. Az új-gerezsdi egyezség alkalmazása az eperjes-sárosi missiói körre s a tiszai ág. h. evang. egyházkerület megkeresése missiói lelkészi funkciók s anyakönyvi adatok ügyében.
16. Vallás- és közoktatásügyi miniszteri leirat az egyházkerületi felsőbb leányiskola V-ik osztályának nyilvánossági jogára nézve.
17. Ugyanaz. A tudóvész terjedésének meggátlása végett.
18. Ugyanaz. A népiskolai tankönyvek kiadásáról.
19. A földmiv. miniszterium kedvezménye a kis-tárkányi egyház iránt.
20. Kultuszminiszteri leirat a rimaszombati főgimnázium 1904. évi számadásának jóváhagyásáról
21. Ugyanaz. Az alkoholizmus elleni küzdelem ügyében.
22. Ugyanaz. A védkötelesek helyes anyakönyvi kimutatásról s az egyházkerület határozata e tárgyban.
23. Ugyanaz. A magyar nyelvnek a nem magyar tannyelvű népiskolákban való tanításáról.
24. Ugyanaz. A magyarnyelvnek a nem magyar tannyelvű képzőintézetekben való tanításáról.
25. Ugyanaz. A sárospataki érettségi vizsgálatokra köldött kormányképviselőről.
26. Ugyanaz. Az első félévi kongruáról szóló számadás jóváhagyása felől. (1905.)
27. Ugyanaz. A második félévi kongrua kiutalványozásáról. (1905.)
28. Ugyanaz. A bodzásujlaki egyháznak adott legfelsőbb segélyről.
29. Egyházkerületi lelkészek, lelkésztanárok és segédlelkészek minősítési sorozata.
30. Az egyházkerületi lelkészvizsgáló-bizottság jegyzőkönyvi jelentése s a másodpéldányú lelkészi bizonyítványok kiállításának módozata.
31. Az egyházkerületi tanügyi-bizottság jegyzőkönyve s az egyházkerületnek erre hozott határozatai.

32. A homonnai missiói egyház és az ottani ág. h. evang. egyház közötti jogviszony rendezése végett bizottság küldetik ki.
33. Mízsák István zemplénavármegyei tiszti főügyész 1000 koronás alapítványának a sárospataki főiskola részére való elfogadása.
34. Kun István főiskolai háznagynak szolgálatból való kilépése ; 600 korona évi kegydíja.
35. Bodroghközi mezőgazdasági vasút építéséhez való hozzájárulás.
36. Sárospataki takarékpénztári részvények vásárlása.
37. A sárospataki főgimnázium és akadémia igazgatóinak jelentése az 1905—6. évre szóló felvételtől.
38. A sárospataki főisk. igazgató-tanács jelentése az akadémiai szakok 1904—5. évi tanulmányi eredményeiről.
39. Ugyanazon igazgató-tanács jelentése a Horváth Mária-féle műegyetemi ösztöndíjra hirdetett pályázatról s ifjabb Kun Dánielnek ez ösztöndíjra való felvétele.
40. Novák Sándor sárospataki tanár oklevél-szerzése.
41. Bessenyei László-féle végrendeleti hagyaték kibocsátása.
42. Horváth Cyrill sárospataki tanár lemondásának tudomásul vétele.
43. Az akadémiai irodalomtörténeti tanszék további fentartása és a pályázat felől való intézkedés.
44. A miskolci főgimnázium igazgatójának jelentése az 1905—6. évre való beiratkozásról. stb.
45. A rimaszombati főgimn. igazgatójának jelentése az 1905—6. évre való beiratkozásról s a tanári karban történt változásokról stb.
46. Egyházkerületi felsőbb leányiskola felügyelő-bizottságának jelentése az intézet újabb alakulásáról, fejlődéséről, az abban történt személyi változásokról, építkezésekről s hatodik osztályának nyilvánossági joga érdekében teendő lépésekről.
47. A Sárospataki Ref. Lapok pártfogásra ajánlása.
48. A bányai ág. h. evang. egyházkerület meghívója Bachát Dániel püspök beiktatási ünnepélyére s a beiktatandó üdvözlése kiküldöttek által is.
49. Az egyházkerületeket érdeklő konventi határozatok s ezekhez csatolt utasítások.
50. Közalapi segélyért folyamodók és ilyen segélyre ajánlott egyházak.
51. Somodi János heő-bábai lelkész közalapi segélyre való ajánlása.
52. A tőkesegélyért folyamodó egyházak kérvényei visszaküldetnek.
53. Ragály, Nyekézsen és Körös tőkesegélyt sürgető kérvényei nem vétetnek figyelembe.
54. Konventi elnökség átirata a missiói lelkészek részére kiállított rovatos ívekről.

55. Lelkész és tanítói díjlevelek megerősítése.
56. Lelkész és tanítói változások és beerősítések.
57. Egyházi tisztségekre megválasztottak felterjesztése.
58. A tavaszi közgyűlés óta elhunytak kegyeletes megörökítése.
59. A Prot. orsz. árva-egylet köszönete az egyházkerület 200 koronás alapítványaért.
60. A szikszói egyház adásvételi ügye.
61. A noszvaji egyháztagok felebezése Tóth Kálmán tanító fizetése ügyében.
62. Abodnak a missiói segélyre való ajánlása szükségtelen.
63. A naprágyi egyház a saját tőkéjéből 8000 koronát felvehet az egyházkerületi pénztárból.
64. A páskaházi egyház kölcsönkérvénye ugyanoda utasíttatik.
65. A rozsnyói egyház segély- és kölcsönkérvénye a pénzügyi választmányhoz, illetőleg az egyh.-megyei segélyosztó-bizottsághoz utasíttatik.
66. A görgői egyház lelkészválasztásra utasíttatik.
67. A záhonyi egyház adásvételi ügye.
68. A bajánházai egyháznak megengedtetik, hogy az özvegyi év letelte után 3 éven át helyettes lelkész gondolja, s a megtakarított jövedelem lelkészlak és templomépítési alap gyanánt kezeltessek.
69. A bodroghalászi egyház adásvételi ügye.
70. A tarcali egyház adásvételi ügye.
71. A bodrogolaszi egyház csereszterződése.
72. A kiscécsi egyház kérvénye rendkívüli segédlelkész kirendelése végett az alsó-zempléni egyházmegye esperesének adatik ki megfelelő eljárás végett.
73. A tarcali egyház kölcsönkérvénye az egyházkerületi pénzügyi választmányhoz tétetik.
74. A gálszécsi egyház adásvételi ügye.
75. A szőlőskői és bodzásujlaki egyházak kölcsönkérvénye az egyházkerületi pénzügyi választmányhoz tétetik.
76. Nagykinizs és Kisdobsza kiigazítási kérvényei a lelkészi fizetés téves felszámítása miatt.
77. Szabó József nagymihályi és Simon Gyula szilvási lelkészek káplántartási jogosultságának megállapítása.
78. Dr. Tüdős István volt sárospataki theol. tanár lemondása s buzgó tanári szolgálatainak elismerése.
79. Molnár Erzsébet és Ilona segélykérvénye az alsó-borsodi egyházmegyéhez utasíttatik.

80. A könyvkiadók alkalmi egyesületének kérvénye az egyházkerületi tanügyi bizottsághoz tétetik.
81. Gyűlés berekesztése s jegyzőkönyv hitelesítő bizottság kinevezése.

II. Birósági ügyek.

- I. A zubogyi lelkesválasztás.
- II. Mészáros József zsérci tanító fegyelmi ügye.
- III. Palságh Géza nagyrozvágyi tanító özvegyének özvegyi éve.
- IV. Kerekes Gábor csáji tanító peres ügye.
- V. Az időszaki tanács tagjainak megválasztása.

BETŰSOROS MUTATÓ.

- Abaúji egyházmegye 12, 13, 14, 15, 55. Bír. IV.
Abaúji esperes 13, 14.
Abodi missió 62.
Alsó-borsodi egyházmegye 55, 79. Bír. II.
Alsó-zempléni egyházmegye Bír. III.
 " esperes 72.
Ásványi egyház 55.
Bajánházaei egyház 68.
Bártfai gimnázium igazgatósága 11.
Bernáth Elemér 2.
Bodzásujlaki egyház 55, 75.
Bodroghalászi egyház 69.
Bodrogolaszi-i egyház 71.
Czinke István 11, 49 a).
Dókus Ernő 9, 48.
Egyetemes konvent 10, 14, 49, 77.
Egyházak általában 9, 10, 11, 49 c), f).
Egyházkerületi felsőbb leányiskola és felügyelő-bizottsága 46,
49 b).
Egyházkerületi pénzügyi választmány 9, 63, 64, 65, 73, 75.
Egyházkerületi tanügyi bizottság 31, 49, 80.
Egyházmegyék általában 31.
Erdőhorvátii egyház 52.
Esperesek általában 31.
Fejes István 11.
Felsőábrányi egyház 55.

Felső-borsodi egyházmegye 12, 62.
Felső-zempléni egyházmegye 8, 55.
Frenczel Bertalan 11, 14.
Fülökércsi egyház 55.
Gálszécsi egyház 74.
Görgői egyház 55, 66.
Gömöri egyházmegye Bír. I.
Hernádsadányi egyház 55.
Horváth Cyrill 42.
Hutka József Bír. V.
Iskei egyház 55.
Kerekes Gábor Bír. IV.
Kisdobronyi egyház 55.
Kisdobszai egyház 76.
Kisgéresi egyház 72.
Komjáthy Béla 48. Bír. V.
Komjáthy Gábor 11.
Konyha Lajos Bír. I.
Könyvkiadók egylete 80.
Kőrösi egyház 53.
Közalapi segélyre ajánlott egyházak 50.
Középiskolai igazgatók 49.
Kun Bertalan, püspök 1, 32, 46.
Kun Dániel 39.
Kun István 34.
Lelkészek általában 22, 29, 47, 49.
Lelkészi vizsgát tett egyének 30.
Lelkészváltozások 56.
Lelkészvizsgáló-bizottság 30.
Lévay József 5. Bír. V.
Maklár Papp Miklós 31.
Mészáros József Bír. II.
Meczner Béla 3, 48.
Meczner József Bír. V.
Miglési egyház 55.
Miklós Ödön Bír. V.
Miskolci főgimnázium 44, 49 d), e).
Missiói lelkészek 49 g), 54.
Molnár Erzsébet és Ilona 79.
Nagy Ignác 32. Bír. V.

- Nagykinizsi egyház 76.
 Naprágyi egyház 63.
 Nagyrozvágyi egyház Bír. III.
 Noszvaji egyház 61.
 Novák Sándor 40.
 Nekézseni egyház 53.
 Palságh Gézáne Bír. III.
 Páskaházai egyház 52, 64.
 Pataky Sándor 14.
 Péter Pál 46.
 Ragályi Béla 32.
 Ragályi egyház 53.
 Ragályi Géza Bír. V.
 Ragályi Gyula Bír V.
 Rakovszky József 41.
 Révész Kálmán 11.
 Rimaszombati főgimnázium igazgatósága 45, 49 d), e).
 Rozsnyói egyház 65.
 Sárospataki főiskolai akadémiai igazgató 37, 38, 49 d),
 " " gazdasági választmány 7, 31, 35, 36, 39, 41.
 " " gimnáziumi igazgató 37, 49 d), e).
 " " igazgató-tanács 7, 35, 36, 39, 40, 43.
 " " pénztári hivatal 32, 34, 39.
 " Irodalmi Kör 31.
 " Református Lapok 47.
 Simon Gyula 77.
 Somody János 51.
 Szabó József, nagymihályi lelkész 77.
 Szalókai egyház 55.
 Szikszói egyház 60
 Szőlőskei egyház 75.
 Tanítók általában 31.
 Tanítói változások 56.
 Tarcali egyház 70, 73.
 Tiszai ág. ev. püspöki hivatal 15, 32.
 Torkos Ételka 46.
 Tornai egyházmegye 55, 66.
 Tornai esperes 66.
 Tóth Irén 46.
 Tóth Kálmán, tanító 61.

Tőkesegélyt kérő egyházak 52, 53.

Tüdős István dr. 49 h) 78.

Tussai egyház 55.

Ungi egyházmegye 55.

Vallástanítók 11.

Vay Béla báró 2.

Vay Elemér báró Bir. V.

Záhonyi egyház 67.

Zajdó László Bír. I.

Zombory Gedő Bír. V.

Zubogyi egyház Bír. I.

Zsinat 10, 12.

Zsinati képviselők 9, 10, 12.

